

Braşovai Lapok

Ára 5 lei

Szerda
1932 * február 10

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

32. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lei

A konverzió izgalmai

Argetoianu legújabb módosításai
A pártok egyre élesebb akciója a javaslat ellen

Terjesszék ki a konverziót a városi adósokra is

Bukarest, február 8

A belpolitikai front előterében még mindig a konverziós javaslat áll, amely egyébként szinte napról-napra változtatja formáját. Argetoianu, a javaslat „szülőapja”, tegnap ismét néhány módosítást eszközölt a törvénytervezeten, amely talán csak a hét végére fog teljesen elkészülni.

Ezúttal Argetoianu felállította azt a skálát, amely szerint azok a mezőgazdasági adósok, akik konvertálhatják adósságaikat, még a konverzió előtt a következő hányadát törölhetik, illetve semmisíthetik meg adósságaikat:

1931-ből származó adósságokból 10, 1930-ból származó adósságokból 20, 1929-ből származó adósságokból 30, 1928-ból származó adósságokból 40, 1927-ből, vagy

azelőttől származó adósságokból 50 százalékat.

Az így fennmaradó összegek kerülnek azután konverzióra.

Ezzel szemben Argetoianu néhány újabb szakaszt szurt be a javaslatba a konverzió által fenyegetett bankok védelmére.

Az olyan bankok ellen, amelyeknek váltótárcáját 25 százalékban érinti a konverzió, három éven belül nem lehet csődöt nyitni.

Azok a bankok pedig, amelyeknek alap tőkéje meghaladja a tízmillió lejt, kérhetik a Törlesztési Pénztártól, hogy számlájukra földhitel-leveleket bocsásson ki, ezenkívül felhasználhatják tartalék- és titkos tőkéjüket is váltótárcájuk védelmére.

Politikai szempontból a pártok tovább

kovácsolják maguknak tőkéiket a sokat vitatott javaslatból.

A liberálisok és a nemzeti parasztpárt erdélyi frakciója napról-napra élesebben fordul szembe Argetoianu törvénytervezetével, amelyben a hiteleket és a bankok ruinálását látják.

Különösen a liberálisok, akiknek tudvalevőleg sokféle ágazó bankérdekeltségük van, foglalnak erősen állást a szerintük túlságosan egyoldalra nehezedő javaslat ellen.

Tegnap egyébként az eladósodott háztulajdonosok és az uzsoraellenes liga egy-egy delegáció kereste fel Argetoianut, akinek — miután nem tartózkodott odahaza — memorandumot hagytak a lakásán, amelyben kéri, hogy a konverziós törvényt a városi adósokra is terjessze ki.

Szalmazsák és harisnyaszár

Irta: Halász Sándor

Üdvölgások, győzelmi kiáltások, lelkesült éljenzések reszkettették a levegőt, mert ime eljött az ötvenszázalékos agrárkonverzió és a bank-csőd moratórium korszaka. Az Ember rájött a titok nyitására. Rájött arra, hogy hol a hiba és rájött arra, hogy a hibát hogyan kell megreperálni. Évek óta úgy csináltak, hogy kivettük az ember szájából a falatot és azért szidtuk és csepültük a keresztetől és életlehetőségétől megfosztott embert, akinek már nem volt és nem maradt egyetlen banija sem, mert teljes nincstelensége ellenére is — nem akart fogyasztani. Mind eleddig bárgyu arccal azon csudálkoztunk, hogy az éhes ember miért nem akar nyolc hengeres autót venni és sehogyan sem tudtuk megérteni: tényleg, ez a lerongyolt és kifosztott nyomorult féreg miért is nem akarja azt az autót megvásárolni?

Most végre rájöttünk! Tessék már ide hallgatni: azért nem veszi meg az Ember a nyolc hengeres autót, amiért a fél kiló húst sem veszi meg. Nem veszi meg, mert nincs pénze.

Hát miért nem szolt? Miért gyilkolta éveken át a gazdasági rendet és rendszert azzal az alávalósággal és kiapoltgári szűkmarkúsággal, amely azt diktálta, hogy az ember, ha már valamilyen uton-módon pénzhez jut, előbb a félkiló húst veszi, sem mint az autót és előbb a félöl fát, ahelyett, hogy gramfontot venne.

Most rájöttünk és amint rájöttünk, megteremtettük az ötvenszázalékos agrárkonverzió konverziót és megteremtettük a bank-immunitást.

Az embernek ahoz, hogy a gazdasági rendet fenntartsa, pénz kell a kezébe. Ha így van, adjunk pénzt a kezébe.

Tehát? Tehát pénzt az ember kezébe!

Mondani könnyű, de nincs pénz. A tőkés társadalmi rendben a tömegek kezébe pénzt csak a munka adhat, mivel pedig munka ugyancsak nincs, de viszont a pénz sürgősen kell, tehát vegyük el a pénzt azoktól, akik eddig azt hitték, hogy nekik meg van. Itt a megoldás! Igaz ugyan, hogy ez a megoldás veszedelmesen hasonlít a bolsevizmus taktikájához, de ugyanugy, minthogyan a nagyságos aszony csak kleptománia, mikor az ezüst kanalat lopja, de a kis cseléd bitang tolvaj, amikor az ócska hálóingekből elemel egy szakadtat, a bolsevizmus abban a pillanatban, amelyben formáit a kapitalista állam veszi át, legális gazdaság-politikává lesz. Mi nem bolsevizmunk, mi szanálunk! Nem mondunk olyant, hogy „magántulajdon kisajátítása” és olyat sem, hogy „szerzett jogok végrehajtásának felfüggesztése”, csak olyant mondunk, hogy „ötvenszázalékos agrárkonverzió” és olyat, hogy „három évtizedes bank-csőd immunitás”.

Ez a szanálás.

Az agrárnak nem kell tovább fizetni és mert nem fizet, pénze lesz, a banknak fizetni kell, de mivel csőd-moratóriumot kap, nem fog fizetni tehát pénze lesz. A pénzt tehát onnan veszi el a világ, hogy nem fizet és a magántulajdont úgy sajátítja ki, hogy a hitelezőnek nem ad végrehajtót.

Ez a mai divat. A ma divatja ilyen és ez a divat nagyon egyszerű. Rádásul még olcsó is és pénzbe sem kerül. Mástól elvesztük, ami az övé és nem adjuk meg másnak, ami az övé. Ez ellen senkinek egy szava sem lehet, — hiszen törvény alapján szuszpendáljuk a gazdasági élet azon alaptörvényeit, amelyeket szuszpendálni, ha nem a törvény akarja, a „mai állami és társadalmi rend elleni merénylet”.

A szükség törvényt bont. Nagy a szükség, tehát felbontja a törvényt. Nagyon nagy a szükség, mert már nemcsak mi nem tudunk megélni, akiknek, ha megengedik, még megélni is szabad, hanem az ipari és banki tőke, a kereskedelem és az állam sem tud megélni, már pedig ezek-

A szövetkezetek akciója a konverzió ellen

A romániai szövetkezetek szövetsége az ország összes szövetkezeteinek vezetőit Bukarestbe hívta február 10-re. Ezen az értekezleten a szövetkezetek vezetői a konverziós törvényjavaslatlalt kapcsolatban foglalnak állást. A Lupta rendkívüli fontosságot tulajdonít ennek az összejövetelnek. Ertesülései szerint a szövetkezetek szövetsége memorandumot készít, amelyet eljuttat a királyhoz, a kormány tagjaihoz és a pártok vezéreikhez.

A memorandum kéri fogja, hogy a kormány találjon a konverzióval kapcsolatban olyan megoldást, amely nem teszi tönkre a földművesek hitelét.

A mezőgazdák nemcsak eddig szorultak rá a kölcsönökre, hanem rászorulnak után is. Hol lesznek azonban a kölcsönt nyújtó pénzüstézetek, hogy Argetoianu javaslatát elfogadják. Az az 50 százalékos adósságcsökkentés ugyanis, amit a törvényjavaslat kilátásba helyez, 3 milliárd lejjel csökkenti a népbankok váltótárcájának értékét. Ha ezt az összeget a kisbankok a konverzióra fordítják, egyetlen egy sem maradhat meg belőlük.

LUPTA: ARGETOIANU ZSAROL

A Lupta zsarolásnak nevezi Argetoianu törvényjavaslatát. A meglehetősen súlyos kitétel indokolása az volna, hogy Argetoianu a konverziós javaslatlalt tulajdonképpen a kormány bukását készíti elő. Argetoianu ki akarja bukztatni a kabinetből Jorgát és annak összes híveit, hogy azután azonnal feloszlatthassa a parlamentet és maga alakítva kormányt, kiírassa az új választásokat. A titokban előkészített pénzügyi intézkedésekkel Jorgát akarja errorizálni illetőleg lemondásra kényszeríteni. Egyébként ezen a véleményen van a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, a Dreptatea is.

GRIGORE FILIPESCU IS MEGSZÓLAL

Megszólal a konverzióval kapcsolatban a Vlad Tepes liga elnöke, Grigore Filipescu is. Legutóbbi vezércikkének egyik mondata így szól:

— A véletlen hozta magával, hogy a konverziós bizottság élére egy technikusokból álló csokrocška kerüljön. Ezen urak nagyrésznének terhes adósságzámlája mindenben igazolni látszik a konverzió szükségességét.

A lapok most erőiesen követelik hogy

Filipescu nevezze meg azokat, akik a konverziót a maguk hasznára akarják felhasználni.

Argetoianu egyébként teljesen a parlamentre bizza a tervezet elfogadását s attól sem riad meg, ha azt visszautasítják. A Curentul viszont úgy tudja, hogy Argetoianu ismét feszültséget intéz a pártokhoz és támogatásukat kéri a törvénytervezet véglegesítéséhez.

AZ ÚJ BOMBA: A KÖZIGAZGATÁSI REFORMTERVEZET

Beszámloltunk már arról, hogy mindjárt a konverziós javaslat benyújtása után Argetoianu a parlament elé terjesztette a közigazgatási reform tervezetét is. Karácsony előtt volt még erről szó, amikor Argetoianu még az összes pártokat szerete volna megnyerni a

közigazgatási törvény kialakításához. Közben nem is volt szó arról, hogy a javaslat előkészületben van. Érthető tehát, ha az ellenzéki pártok körében a váratlan benyújtás óriási izgalmat keltett.

Az ellenzéki gyanu attól tart, hogy Argetoianunak tulajdonképpen nem a konverziós javaslat a fontos, hanem a közigazgatási reformtervezet. A konverzió körül keletkezett nagy zajt a pénzügyminiszter arra akarja kihasználni, hogy közben belopja az új közigazgatási törvényt.

A tervezettel kapcsolatban egyébként Argetoianu és Mihalache között megbeszélés volt, amelynek során Argetoianu kijelentette, hogy ragaszkodik tervezetéhez még akkor is, ha az összes ellenzéki pártok ellene lesznek.

A közigazgatási reform

Továbbra is végezhetnek jogi magánmunkákat a községi jegyzők

A polgármesterek és főszolgabírák büntenyítő hatáskört kapnak

Bukarest, február 8.

Argetoianu szombat délután betérjesztette új közigazgatási törvényjavaslatát, amelyen azonban még az utolsó pillanatban is történt módosítás, még pedig a jegyzők javára. Az eredeti javaslat ugyanis el akarta tiltani a községi jegyzőket attól, hogy jogi magánmunkákat vállaljanak. Ottescu belügyi államtitkár és Marinescu belügyminisztériumi vezérigazgató javaslatára ezt a szakaszt most törölték a javaslat szövegéből és így

a falusi jegyzők tovább is végezhetnek magántermészeti jogi munkát, iratokat, beadványok szerkesztését stb.

Ezzel szemben valószínűleg bennmarad a törvénytervezetben az a szakasz, amely bizonyos

kisebb perekben büntenyítő hatáskört biztosít — a régi magyar törvényhez hasonlóan — a polgármestereknek és a főszolgabíráknak, miután a törvényelrenző bizottság megállapította, hogy ez nem alkotmányellenes.

A közigazgatási reformmal szemben, a mely erősen centralisztikus, úgy a liberális, mint a nemzeti-parasztpárt erős harcot kezd, miután nézetük szerint a mai idők decentralisztikus közigazgatást követelnek.

Goga Octavián nagyvárad i ünneplése

Nagyvárad, február 8.

A nagyvárad i színházban tegnap, vasárnap ünnepelték meg Goga Octavian 50-ik születésnapját. Az ünnepségen megjelent Goga is, nagy beszédben válaszolt az elhangzott üdvözlésekre. Beszédében a revíziós törekvések ellen tiltakozott, leszögezve, hogy Nagyvárad a román nép nyugati védőbástyája. A kisebbségekre vonatkozólag ezt mondotta:

— Mi, erdélyi románok, elnyomottakból nem lehetünk elnyomók!

nek megélni igazán muszáj. És ezért nem fontos itti sem a gesztus, sem a forma, csak az eredmény.

Pénz legyen, annyi legyen, hogy a tömeg kezebe is kerüljön és mivel nincs anyi, mert nincs munka, vesziunk annyit, hogy legyen munka.

Nemcsak Romániában csinálják, hanem szerte a világban csinálják. Németországban Wagemann professzor csinálja, aki a betéteket elkéri olyképpen, hogy sok kamatot javasol annak, aki a tőkét időtlen-időre lekötöti és keveset, majd nem semmit annak, aki a pénzt az életnek és a gazdasági rendszernek csak éppen megmutatja. A németek így remélik, hogy a szalmazsák és harisnyaszárpenz előkerül, mi úgy reméljük, hogy nem is adjuk oda a szalmazsáknak és harisnyaszárnak azt a pénzt, mely még el nem menekült. A német megoldásnak legálább szép gunyája és vasalt nadrágja van, ennek a mi megoldásunknak bunkó van a kezében és tekintetéből villám lövél. Nem kérni, hogy adjuk-e, mert nem is kéri, hogy adjuk, csak nem adja, amit vissza kellene adni és nem türi, hogy visszavonuljunk. Azt az utat, amelyet a szalmazsákba és a harisnyaszárba menekült pénzt visszacsalogathatnók, nem keressük, de befújuk azt az utat, amelyen az a jámbor pénz, amely még el nem menekült, egészen bizonyosan még messzebbre elmenekül. Nem fogják kézen, a kit édesgetni és csalogtatni kellene, hanem fülön ragadják azt, aki éppen kéznél van és aki e barátságátlan fogadtatásra, amíg él, emlékezni fog.

Ebben a mai életben már csak egy érték van. A pénz az érték, az a pénz, amely nincs és amely, ahol még van, nem fizetési eszköz és nem vállalkozási csira többé, hanem fétis és magasságokba emelt istenség. Az istenséget azonban ma napok nem imádsággal és fohással édesgetik, hanem agrár-konverzióval és bank-immunitással füstölik és közben azt harsogják, hogy — béküljünk ki, pajtás Leólinek az zöld asztal mellé, mert érzik és vallják, hogy a gazdasági háború és a gazdasági despotizmus kora lejárt és meggyőző érvekkel hadakoznak: — bunkóval fejbe kólintják azt a kis megmaradt hitet, amely még úgy hitte, hogy a gazdasági élet elakadása csak krízis, nem pedig állandósult és organikus elváltozás, amelyen segíteni nem lehet.

Ahoz, hogy ez a világ lázából és sorvadásából ismét életre kapjon, nem sok reménye volt már, de ha egy néhány ilyen fertőző szertefujnak még, egészen bizonyos, hogy soha többé halálos ágyát el nem hagyja. A legszomorúbb a dologban azonban az, hogy az agrár-konverziót és a bank-immunitást nem is annyira megoldásnak, mint inkább politikai örökségnek szánták és ez a blöff az egész organizmuson, hovatovább annyira elhatalmasodik, hogy nincs az a felcsér, aki belőle kitisztítsa és tőle megszabadítsa. A Jorga—Argetoianu rezsim kilötte nagy bombáját, nehogy utána következessen, aki eddig azt hitte, hogy következhessen és vállalkozhat és ezért a viharfelhő ellen elsütött talmi-bombáért reng meg most az a föld, amelyen 18 millió ember a kétségbeesés paroxizmusában vergődik.

Újból megriasztották azt a pénzt, amelynek a Munkával szerelmes csókban párosodni kellene, hogy e frigyből egy emberibb élet embriója foganjon. És úgy megriasztották, hogy az örök szüzességi fogadalmat fogadott és kolostorba, zárda — mivelnek úgy hívják, hogy szalmazsákba, harisnyaszárba — menekült. Ember legyen a talpán, aki ezek után visszacsatolja.

Borzalmas bányalégrobbanás

Marseilles, február 8.

A Marseilles közelében fekvő hatalmas szentelek egyik legnagyobb bányájában borzalmas katasztrófa történt.

A bánya egyik 1262 méter mélységű tárnájában felrobbant a bányalég. A tárná bejárata teljesen eltorlaszolódott. Két bányász a mentési munkálatok megkezdése nyomán sikerült a felszínre hozni, azonban mindketten behaltak súlyos sérüléseikbe. Az eltorlaszolódott tárnában még 28 munkás van. Ezek életbenmaradásához nincs semmi remény, mert vagy azonnal megölte őket a robbanás, vagy a robbanás következtében kifejlődött hő-ség következtében fulladtak meg.

Ennek ellenére a mentési munkálatok megfeszített erővel folynak abban a reményben, hogy a felrobbant tárná valamelyik zugában talán még sikerül életben levő emberekre akadni.

Rablógyilkos banditák a danzigi vasutigazgatóság palotájában

Danzig, február 8.

Vasárnap délelőtt a város egyik legfogalmasabb helyén valkmerő banditatámadás történt. A közúti vasutigazgatóság palotájába két álarcos felfegyverzett rabló állított be. A vasárnapi munkaszünetre való tekintettel a hatalmas épületben csak kevesen, az inspekción tisztviselők teljesítették szolgálatot és így a banditák észrevétlenül közelíthették meg a pénztártermet, ahol történetesen csak két alkalmazott tartózkodott.

A banditák rárohantak a védtelen és nagyon megrémült emberekre s a pénz-

társzekerény kulcsait követelték tőlük. Ezt azonban nem kaphatták kézhez olyan gyorsan, mint ahogyan remélték, mert az alkalmazottak nem tudtak pontos felvilágosítást adni.

Erre mindkettőt hasbalőtték, a pénzszerényt feltörték és a benne lévő értékeket felpakolták.

Menekülésük közben az egyik ór megállította őket, mire azt is lelőtték s aztán nyomtalanul eltűntek.

A rendőrség széleskörű nyomozást kezdett a rablógyilkosok kézrekerítésére.

KÁROLY KIRÁLY résztvett a brassói országos siversenyen Brassó város ajándékát, a citadellát is átvette ez alkalomból az uralkodó

Brassó, február 8.

Az országos siversenyek alkalmából, melyeket ezúttal Brassóban rendeztek meg, Károly király, a versenyek fővédője, az egész vasárnapot Brassóban töltötte. Ugyanekkor Brassó város nagyszabású ünnepséget rendezett, melyen főfelsége hivatalosan is hivatal adták, hogy

a város, a tulajdonát képező Fellegvárát neki ajándékozta, s ezzel polgárának is avasította.

Károly király reggel különvonaton érkezett, de kívánságára a fogadtatás a legegyszerűbb volt, mindössze a város primárja, a megyei prefekt, a hadsereg képviselője és a sportbizottság elnöke üdvözölték.

Mialatt a ceremóniamentes aktus lefolyt, a zászlódiszba öltözött városban a rendőrség emberei és a kivezényelt katonai szakaszok teljes díszbe öltözve helyezkedtek el mindazon utvonalakon, merre főfelsége a Pojánába vívó útján elhaladóban volt. Ezen az utvonalon természetesen a lakosság nagy része is az utcákra özönlött, hogy a királyt lássa és üdvözölje.

Reggel 7 órától egész emberáradat hömpölygött a pojánai fensikra, ahol az országos siversenyeket tartották meg. Szánok, autók, ródlizók, sízők, katonai és civil sportolók, a társadalom minden rétegéből és nemzetiségi különbség nélkül vonultak fel a rideg és hideg idő ellenére a vég nélküli serpentineken, míg a póstár felől más csapatok siklottak a hólepte pompás erdei utakon a Pojánába. Ennyi embert még nem látott Brassó e különben is kedvelt kirándulóhelye és téli sport tanyája.

A fevonult ezek természetesen elárasztották az összes turistaházakat és vendéglőket. A verseny iránt érdeklődő közönség figyelmét is elsősorban azonban a király érkezése követte.

Végre tízenegy óra előtt felharsant a nemzeti himnusz: megérkezett a király. Hatalmas tankszánon jött fel kíséretével, (Mihály nagyvajda hűlése miatt nem jöhetett el, a miniszterelnök és a kormány többi tagjai, a hadügyminisztert kivéve, szintén elmaradtak), s a bine aji venit és Traiasca regele feliratu díszkapuk előtt Rosetti, az országos sísport elnöke és dr. Westemane Ottó, a brassói százsz siegyestület elnöke üdvözölték.

Károly király Brassó polgára

Unnepélyes fogadás a tanácsteremben és a város lakomájában a király tiszteletére

Az országos sportünnepség befejeztével Brassó város tanácsa ünnepelte és vendégelte meg a királyt. Este 8 órakor érkezett meg főfelsége a tanácsház üléstermébe, vasúti kocsiában előzetesen megpihent és katonai uniformisba öltözött. Az ünnepélyes aktuson csak meghívottak, a hatóságok és hadsereg fejei, az egyházak képviselői, a lapok szerkesztői vehettek részt, körülbelül ugyanazok, akik az este fél kilenckor a Cercul termében tartott banketten is részt vettek. A királyt lelkes élnzés fogadta, majd Suciu Gyula primár üdvözölte, ünnepiesen deklarálva, hogy a város főfelségének adományozta a Fellegvárat és őt polgárának választotta. A király néhány szóval meleg köszönetet mondott a város figyelméért, kiemelte Brassó történeti fontosságát, szépségét, lakossága kulturáját és szorgalmát, s

biztosított róla, hogy e város jóllétét, virágzását mindenkor szívén fogja viselni.

Ugyanekkor dr. Schnell Károly volt polgármesternek, Suciu primárnak, Socaci helyettes primárnak, Florian Zaharia vármegyei prefektnek a román csillagrend medálját adományozta s mindjárt saját kezűleg a mellükre is tűzte. Ugyancsak kitüntetést adott főfelsége a siverseny alkalmából dr. Westemane Ottónak a brassói Siverein lelkes és buzgó elnökének is, akinek az országos verseny zavartalan lefolyásában jelentős része van.

A tanácsházban tartott ünnepség után következett lakomán mintegy 150-en vettek részt.

A lakoma végén főfelsége jelenlétében és közreműködésével az országos verseny nyerteseinek, akiket a terembe szállítottak, a jutalmakat és elismerő okleveleket osztották ki. A király minden nyertest kézzel szorította és

biztató, meleg mosollyal tüntetett ki.

Ezzel véget is ért az ünnepség. A király elbucszva a társaságtól, a pályaudvarra hajtatott, ahonnan 11 órakor vonaton visszautazott Bukarestbe.

A SIVERSENY EREDMÉNYEI

Az ugróverseny eredményei:

1. Zaháns (Németország). 2. Lexen Friedrich (KSV). 3. Klöckner (KSV).

A két első helyezett három ugrásának összhossza 100,5 méter volt. Leghosszabb állott ugrása volt Lexen Friedrichnek, aki nagyon szép stílusban 35,5 métert ugrott.

Az akadályverseny részletes eredményeit legközelebbi számunkban hozzuk. Értésülé-sünk szerint azonban az akadály és így az összetett verseny eredményei ellen óvást nyujtanak be, mivel az óvni készülők állítása szerint az akadályverseny eredményeinek kiszámításánál a nemzetközi szabályokkal ellentétes pontozási rendszert használtak.

A versenyek ideális hóviszonyok között, 20 — 25 centiméteres friss havon folytak le.

Csöd egy kisbank ellen

Bukarest, február 8

Az ilfovi törvényszék tegnap a bukaresti Banca-Mercur ellen elrendelte a csödtét. A kisbank ellen a csödkérés a Nemzeti Bank adta be, amelynek 10 millió lej követelése van.

Román politikusok a budapesti páneurópai értekezleten

Budapest, február 8.

Február 12-én és 13-án nagyszabású páneurópai kongresszus fog lezajlani Budapesten. Ideérkezett távirati értesítés szerint Romániából Manolescu volt miniszter, Gafencu volt külügyi államtitkár és Tilea volt miniszterelnökségi államtitkár vesznek részt a kongresszuson, amelyen Koudenhove-Calergi fog elnökölni. A román delegátusok fel fogják használni az alkalmat a román-magyar gazdasági közlekedés kérdéseinek megbeszélésére.

A közjegyzők is tiltakoznak az új ügyvédtörvény miatt

Kolozsvár, február 8.

Szombaton délután romániai közjegyzői kamarák közgyűlést tartottak Kolozsváron, amelyen Csernovic, Temesvár, Nagyvárad, Marosvásárhely és Kolozsvár képviseltette magát. A közjegyzők állást foglaltak az ügyvédi törvénynek most készülő végrehajtási utasításának ellenük irányuló tendenciákkal szemben, amelyek

el akarják ütni őket a közokiratok szerkesztési jogától, habár a törvény ez iránt nem intézkedik.

A közjegyzők tiltakozó memorandumot állítottak össze, melyet holnap adnak át dr. Pop Valér igazságügyminiszternek. Ebben az emlékiratban a közjegyzők kihangsúlyozzák, hogy amint az ország többi részeiben van, úgy Erdély és Bánát területén is meg kell legyen a polgároknak az a joga, hogy ügyleteiket olyan formájú okiratokban rögzítsék le, amelyen nekik tetszik. A polgári törvénykönyv sokkal nagyobb jogvédelmet biztosít a közjegyzői okiratoknak, mint a másik által szerkesztetteknek, amennyiben

a közjegyzői okiratok nemcsak közhitelűek, hanem peres eljárás nélkül végrehajthatók, tehát bírói ítélet erejével bírnak.

Ezt a fejlettebb jogi állapotot nem fordíthatja vissza a polgári törvénykönyv-nél kisebb jelentőségű ügyvédtörvény, — mondja a kétszáz erdélyi és bánati közjegyző, aki talán joggal kérdezi, hogy az, ami a regátban és Bukovinában megmarad, miért kerül megváltoztatásra Erdély és Bánát területén?

— Pengő és valutákat csempésznek be Érmihályfalván át Magyarországból. Érmihályfalváról jelentik: Az itteni hatóságok, Metesianu zilahi prefektus irányításával, szigorú nyomozást kezdtek a különböző csempészések ügyében, amelyek az érmihályfalvai határállomáson keresztül az utóbbi időben folynak. Tudvalevő, hogy a nagybányai arnyecsempészes is errefelé vette útját, mint „réz”, most pedig az derült ki, hogy Magyarországról, ugyancsak Érmihályfalván át, pengő és különböző valutákat csempésznek át Romániába. A csempészések rendszerint hamis utlevéllel történnek és azt többnyire nők hajtják végre. Értésülésünk szerint az érmihályfalvai határállomás tisztviselői karának egy részét ki fogják cserélni.

HALIÓ! JÖN
ALFRED és FREDI **UFERINI**
a világhírű illuzionistarevütársulata
a brassói **ASTRA-MOZIBA**

Londonból, Párisból, Tokióból és Sanghaiból jelentik, hogy:

Japán tovább háborúzik

Angol repülő, mint kínai hadseregparancsnok

London, február 8.
A távol-keleti eseményekről hétfőn délután érkezett londoni, párisi és genfi jelentések kétirányúak. A magas diplomácia tovább játszik az ügygel egyrészt, másfelől a japán hadvezetőség most már formális hadi jelentésekben informálja „a harctér” helyzetéről a véres háborúra köllőleg előkészített japán közvéleményt.

A WU-SUNK ERŐDÉRT MÉG FOLYIK A HARC

Londoni jelentés szerint a japán csapatok hétfőn kora reggel újabb támadást intéztek a Wu-Sung erőd ellen, miután a szombati és vasárnapi ostrom sikertelen maradt. A meglehetősen rommálított erődben tényleg vannak még kínai csapatok, amelyek bámulatraméltó elszántsággal védekeznek a japán tulerő ellen.

A megújított japán támadás hétfőn egyelőre csak annyi sikert ért el, hogy az erőd körüli falut sikerült hatalmába kerítenie.

A DIPLOMACIA DOLGOZIK...

Párisból jelentik: A párisi japán nagykövetség közölte azt a válaszejegyzéket, amit a japán kormány az európai államok és az amerikai Egyesült Államok tiltakozó jegyzékére küldött.

A japán jegyzék hangsúlyozza, hogy a tokiói kormány teljes mértékben tisztában van elhatározása jelentőségével, ki kell azonban jelentenie azt, hogy

Japánnak nincsenek politikai céljai a büntető expedíciót csak a kínai japán állampolgárok vagyoni és életbiztonsága érdekében indította meg

Az európai és amerikai érdekelt államoknak nem kell aggódniuk, mert Japán tiszteletben tartja az összes eddigi szerződéseket és koncessziókat, érdekeiket tehát semmilyen sem veszélyeztetni a mandzsuriai katonai akció.

Egyébként pedig Japán abban a hiszemben vállalkozott az akcióra és folytatja azt kényszerűségből hogy ez kizárólag Japán és Kína ügye, ami a jegyzéket küldő országokat nem érinti közelről.

Genfből jelentik: Hétfőn délelőtt Genfben is megérkezett a japán kormány válaszejegyzéke. A Népszövetség főtákarcsa egyelőre úgy határozott, hogy a japán jegyzéket nem hozza a nagynyilvánosság tudomására, miután az mindaddig a Népszövetség belső ügyének tekinthető, amíg a tanács nyilvános ülésen nem foglalkozik vele. A sajtó tehát csak akkor ismertetheti a japán jegyzéket, ha a népszövetségi tanács erre vonatkozólag határozatot hoz.

SIOSAWA HADIJELENTÉSE...

Tokióból jelentik: Siosawa japán tengernagy, a Kinában működő japán csapatok főparancsnoka, vasárnap este hadijelentést adott ki. Jelentésében közli, hogy

a Wu-Sung erőd ostromára érkezett japán csapatok partraszállítása sikerült, a kihajózást páncélaútos japán osztagok erőteljes és sikeres támadása fedezte.

A kínaiaktól védett erőd elfoglalása már csak órák kérdése, bár az ellenség igen macakus és erőteljesen védekezik.

Hétfőn reggel a Wu-Sung erőd ostroma hajóágyúkkal és harci repülőgépekkel is megkezdődött. A bombázásnak igen jó hatása van, az erőd már nem tartja magát sokáig.

Tokióból jelentik ezt is: Vasárnap délelőtt kínai szabadcsapatok megtámadták a nankingi japán követséget és teljesen felgyújtották azt, noha a követség védelmére kiküldött és erősítéssel is ellátott japán katonaság kétségbeesetten védekezett. A japán kormány a követség megtámadása miatt lépéseket tesz.

AZ ANGOL TENGERNAGY KÖZVETITENI PRÓBAL

Sanghaiból jelentik: Kelly angol tengernagy, a Sanghai előtt állomásozó angol hadihajók parancsnoka vasárnap több civil kiküldött és a japán hadiparancs-

nok jelenlétében ismertette azokat a béképontokat, amelyekkel meg lehetne állítani a további vérengzést.

A közvetítő javaslat lényege az, hogy a kínaiak egyelőre adják fel teljesen Sanghajt és környékét, hogy ezzel vége szakadjon a további japán támadásoknak.

Később aztán nemzetközi bizottság vizsgálja meg a helyzetet s elégtételt szolgáltat annak az államnak, amelyiket a sérelem ténylegesen érte.

és egyre keményebben
lőr célja felé

Nem valószínű, hogy a kínai kiküldöttek nagy lelkesedéssel fogadták volna a közvetítő javaslatot. Tudják, hogy ahová egyszer japán betette a lábát, onnan többé kiszorítani nem lehet.

A tanácskozások teljesen megszakadtak, aminek egyik magyarázata az is lehet, hogy a kínaiak a japán hadvezetőség minden erőlködése ellenére is újabb és újabb erősítéseket kapnak. Vasárnap számos páncélaúto és tank érkezett a kínai csapatokhoz s ugyanakkor 26 harci repülőgép.

Néhány percig imádkozott a templomban, majd:

A nyíli utcán gyomron lőtte magát egy temesvári hentesmester

Joszt Mátyás különös élete és még különösebb tragédiája

Temesvár, február 8.

Hétfőn, a kora reggeli órákban város-szerte nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt Temesváron, a nyílt utcán.

Joszt Mátyás 31 éves közismert iparosmester a józsefvárosi templom közelében revolverével a gyomrába lőtt s véresen terült el a sikos járdán.

Joszt Mátyás érettségizett iparos volt. Néhány évvel ezelőtt még mint tisztviselő kereste meg a kenyerét, azonban elbocsátották s ő látva a tisztviselők reménytelen sorsát, ipari téren alkart érvényesülni. Kitanulta a hentesmesterséget s üzletet nyitott. Egyideig sikeresen ment új vállalkozása, az utóbbi időben azonban a gazdasági nyomorúság kiütötte az ő kezéből is a megélhetést. Naponta alig ötven lej forgalom volt az üzletében.

Hétfőn reggel hat órakor inasa kíséretében indult el Uri-utcai üzletébe. A

józsefvárosi templom előtt megállott, továbbküldte az inast ő pedig belépett a templomba, ahol néhány percig imádkozott. Aztán kijött a templomból s tovább indult. De csak néhány lépést haladt, majd

hirtelen előrántotta a revolverét és a gyomrába lőtt.

A revolverdörrenésre pillanatok alatt hatalmas tömeg verődött össze a bőven vérző eszméletlen ember körül. A közelben levő rendőr is odaszaladt, amikor azonban látta, hogy — bármilyen szokatlan is ez a nyílt utcán — nem merénylet, hanem öngyilkosság történt, telefonált a mentőkért. Jost semmiféle levelet sem hagyott hátra hozzátartozói számára. Egyébként beszállították a kórházba, ahol nyomban megoperálták. Az orvosok biznak benne, hogy megmenthetik az életnek.

Az agrárkonverzió hatása alatt

Általános egyéni adósságrendezést követelnek a kolozsvári és tordai háztulajdonosok

Be kell vezetni a kötelező polgári kényszeregyezséget — mondják a városi jelzálogadósok

Kolozsvár, február 8.

A parasztdósságok konvertálásáról szóló új törvényjavaslat nyilvánosságra hozatala megmozgatta az ország összes többi adós-kategóriáit, amelyek helyzete semmivel sem rózsásabb, mint a falusi mezőgazdáké. Ennek a megmozdulásnak első lépése a kolozsvári ingatlanulajdonosok rendkívüli közgyűlése volt, amely vasárnap délelőtt zajlott le izgalmas hangulatban a kolozsvári városházán. A közgyűlést dr. Comsa János közjegyző nyitotta meg, aki rámutatott arra, hogy

a konverzió olyan forradalmi reform, amelyet nem lehet csak egyetlen társadalmi réteg javára megcsinálni, ha nem akarják az ország egész gazdasági rendjét felforgatni.

Tolciu Joachim dr. románul, majd dr. Bartha Ignác magyarul azt hangoztatta, hogy a városi háztulajdonosok nem kérik, nem is helyeslik, sőt veszedelmesnek tartják a parasztdósságok 50 százalékos elengedését és konvertálását, de ha a kormány mégis megcsinálja, akkor ezeket a kedvezményeket minden adósra ki kell terjeszteni. Az igazság az, hogy a kormány sokkal inkább politikai érdekből hozta ki a konverziós javaslatot, holott ilyen nagy horderejű gazdasági kérdések megoldásánál csakis gazdasági szempontoknál szabad érvényesülnie.

A legegyszerűsebb és legbecsületesebb megoldás az lenne, ha konverzió helyett a kormány 1-3 évre általános moratóriumot adna alacsony kamattételek mellett az összes magántartozásokra, és bevárná, amíg a világ általános helyzete kialakulna.

Hozzászólta még a kérdéshez Pop Va-

lér kormánybiztos, Zsombory László és mások. Nagy lelkesedéssel vette tudomásul a közgyűlés Lengyel Samu mérnök bejelentését, hogy a tordai háztulajdonosok mindenben csatlakoznak a kolozsvári kezdeményezéshez. Ezután beható vita alá vették a kormányhoz felterjesztendő határozatokat. A háztulajdonosok ezekben a határozatokban

követelik a városi jelzálogadósok törvény útján való rendezését, de addig is a kormány haladéktalanul hozzon törvényt a városi ingatlanok kényszeregyezésének felfüggesztésére,

amely nem vonatkozik azonban a követelések biztosítására. A felfüggesztés ideje alatt az adós köteles legyen pontosan fizetni a tartozása utáni kamatot, amely azonban ne 14-16 százalék legyen, hanem 5-6 százalék, vagy maximum a Banca Nationala hivatalos bankrátája.

Magának a főproblémának, az adósságok rendezésének ügyében a háztulajdonosok

olyan megoldást kívánnak, amely nem rombolja szét a belföldi hiteléletet és nem állítja szembe a város és a falu társadalmát.

Azokat a kedvezményeket, amelyeket az általános szanálási törvény az adósok részére biztosítani fog meg kell adni a hitelezőknek, speciálisan a bankoknak is a betétesekkel és más hitelezőkkel szemben. A megoldásnak kivételes és átmeneti jellegűnek kell lennie, vagyis lehetővé kell tegye az eredeti normális állapotokhoz való visszatérést, ha a viszonyok megjavulnak és az adósok újra fizetőképessé lesznek.

A kínai repülőosztagok főparancsnokává Csang-Ui-Csang tábornokot nevezték ki, aki nem más, mint a kalandos életű Berthel amerikai repülő. Berthel a világháború alatt az angol hadseregben teljesített szolgálatot s ebben a minőségében összesen 20 német repülőgépet lőtt le. Később Törökországban, majd Bulgáriában időzött és szervezte a hadirepülő-osztagokat. Rengeteg török és bulgár tisztet képzett ki. Amikor aztán itt is bevezette a munkát, Kinába ment s itt kezdte meg tevékenységét. Mint a kínai hadsereg egyik szervezője gyorsan haladt előre. A tábornoki rangot most kapta meg s ebben a minőségében állították a kínai repülőraj főparancsnoki méltóságába.

A vezetése alatt Sanghajba érkezett kínai hadirepülőgépeken a legmodernebb kiképzett pilóták és megfigyelők ülnek.

Gyakorlatilag a kolozsvári háztulajdonosok nem általános rendelkezéssel, hanem egyéni, esetenkénti elbírálás alapján kívánják az adósságok rendezését a polgári kényszeregyezés formájában, a kereskedőknél és iparosoknál alkalmazott eljárás mintájára. A polgári kényszeregyezés törvénybeiktatásánál meg kell állapítani az adós által élvezhető kedvezmények legfelső határát, amely a tartozások legfeljebb 50 százalékos elengedéséig terjedjen, míg a részletkérdéseket, mint például a fizetési terminusokat, a törlesztési időtartamát, a kamat nagyságát esetről-esetre állapítsák meg az adós egyéni fizető- és keresőképességének keretein belül.

Mindenki, ha adóssága van, kérhessen kényszeregyezséget, amelynek engedélyezéséhez ne legyen szükség a hitelező hozzájárulására.

A kötelező kényszeregyezési ügyekben 50 ezer lejig a járásbíróságok, nagyobb összegű tartozásoknál a törvényszékek legyenek a döntő fórumok. Az eljárás gyors és költségmentes legyen és mielőtt megindul, az adós ellen ne lehessen semmiféle behajtási eljárás folytatni.

Vizsgálat az aradi főügyész ellen

Arad, február hó 8.

Néhány héttel ezelőtt beszámotunk arról, hogy a feketeszesz-ügyekkel kapcsolatban letartóztatták Peacha Tache és Zarma Satir földművelésügyi inspektorkat. Annak idején Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter felháborodását fejezte ki afölött, hogy a két inspektort minden előzetes vizsgálat nélkül helyezték vizsgálati fogságba. Eltekintve azonban attól, hogy ügyükben a vizsgálat megállapításai milyenek lesznek, letartóztatásuk mégis egész különös fordulatot adott a feketeszeszügy tengeri ki-gyójanak.

A két bukaresti inspektor letartóztatásával ugyanis a figyelem ráterelődött azokra a feljelentésekre, amelyeket Vulpe Constantin főügyész ellen adtak be az igazságügyi hatóságoknál. A vizsgálat végre megindult Vulpe főügyész ellen, hogy világozást teremtsen az ellene felhozott vádakról.

Ma, hétfőn Aradra érkezett Meculescu temesvári ítélőtáblai főügyész és rövidesen Aradon lesz Martha Sándor dr., táblai főelnök és Badescu Rosior, a Legfelsőbb Semmitűszék egyik tanácsosa is. A vizsgálat kimenetelét Arad jogászkerében érthető izgalommal és érthető érdeklődéssel várják. Értesülésünk szerint Vulpe főügyész állítólag letartóztatási végzés nélkül hurcolt meg két aradi ügyvédet, nemrégiben pedig egy vádbeszéd alkalmával rendkívül sértő kitételeket használt egy aradi ügyvéd ellen. Abban az időben történt pedig, amikor Vulpe főügyész Aradra került, hogy egy kisebb- ségi ügyvédet rendőri fedezetű kísérettel fel a főügyészégre, az utcáról. A kisebbségi ügyvéd meghurcoltatásának oka az volt, hogy nem köszönt messziről előre a főügyésznek.

E NÉV MINDENT MEGMOND

ALFRED és FREDI **UFERINI**

febr. 12-től, péntektől kezdve a brassói **ASTRA-MOZI** minden előadásán.

NE MULASSZA EL
ALFRED és FREDI **UFERINI**
Illuzionista revütársulatát péntek febr. 12-étől a brassói **Astra-Mozgóban megnézni.**

— *S tessék mondani, mi az az állam?*

Bergeret ur: Az állam az a bácsi, aki elvesszi tőlünk a pénzt...

Ez a párbeszéd, mely egyébként a halhatatlan Anatole France egyik könyvéből származik, tökéletes jellemzését adja az állam és a polgár mai viszonyának. Valóban, van-e önnök valami más tapasztalata az állammal kapcsolatban, minthogy kimélet nélkül bele-nyúl a zsebébe és könyörtelenül kivesszi onnan a legutolsó, legverejtékesebb filléreket is?

Az államnak ez a sajátossága sosem volt nyilvánvalóbb, mint a mai kormányzat idejében. Ha visszapillantunk Jorgák közel esztendő uralmára, ugyancsak drámai látvány tárul eléünk. Egyrészt az adók oly féktelen és képtelen emelése, ami ritkítja párját, másrészt a behajtás oly kiméletlensége, ami már inkább rémuralom, mint pénzügyi politika. Ma például végignézttem egy adóbehajtási jelenetet, melyben a főszerepet egyrészt a székváros negyedik kerületének finanszíztja, másrészt egy Ditróból felszármazott, éhkoppon tengődő varrónő játszották. A finác anélkül, hogy kopogtatott, köszönt, vagy kalapját levette volna, tehát önkényurhoz méltó arcát-lansággal toladott be a varrónő szobájába, akit adóhátrálékának kifizetésére szólított fel.

— Sajnos, nincs pénzem! — mondotta a nő kétségbeesett zavarral.

Ebből izgalmas vita keletkezett, melynek során a finác ügyfeléről való álláspontját a következőkben foglalta össze:

— *Maga utcai lány!*

Végül is a varrónő törlesztést ajánlott fel, előkaparva a fiókból a legközvetlenebb megélhetésre szükséges végfilléreket. A finác azonban nem volt hajlandó alkudozni, ámbar erre miniszteri rendelet kötelezné s bejelentette, hogy néhány órán belül elszállítja a varrógépet, a szekrényt és az ágyat, vagyis mindazt, ami a hitvány testen és lelken kívül a varrónő létét jelenti.

Az inkvizíciót megakadályozandó, felrohan-tunk a pénzügyminisztériumba. Sajnos, utunk eredménytelen volt, mert az osztályvezetők egyhanguan azzal utasították vissza kérésünket, hogy illetékellenek elintézésére. A vezér-titkár s az alminiszter viszont nem érték rá a hitvány ügycsekével foglalkozni.

— *Tapasztalatlan fiatal ember!* — mondotta később egy ügyvéd. — *Jegyezze meg, hogy Bukarestben könnyű kijárni mindent, feltéve, hogy nem két olyant, ami törvényadla joga s így megilleti...*

Bergeret urnak tehát igaza volt, amikor azt mondotta, hogy az állam egy olyan bácsi, a ki elveszi a pénzünket. Azonban Bergeret ur, ha ismerte volna azt az állambácsit, aki e pillanatban Argetoianu pénzügyminiszter személyesít meg, sokkal kiméletlenebb terminu-sokban fogalmazta volna meg véleményét.

Visszatérve a tárgyra, azt mondtuk, hogy Jorgák közel esztendő uralma ugyancsak drámai látványt nyújt. Van-e ebben kéte-ly? A finácokról ne is beszéljünk. A kincstár egyrészt nem fizet senkinek, másrészt elvesz mindent. A kulturpolitika hasonlóan áll. Ami pedig az alkotmányt, demokráciát s a népjogokat illeti, azt kell mondanunk, hogy ne szólj szám, nem fáj fejem. Talán sosem volt még állam, mely ennyire igényes lett volna a polgársággal szemben, ami a zsebüket il-leti s ennyire igénytelen, ami az életbiztonsá-gukra, vagyoni nyugalmukra, jogaikra és sza-badságaikra vonatkozik.

Ilyenképpen nem lep meg bennünket, hogy a kormány aránylag rövid uralom után baj-ban van. A levegő forr a bukás híreitől s be-avatottak tudni vélik azt is, hogy a parla-mentet a közelnapokban feloszlatják és új választásokat írnak ki.

Ha ez igaz, annyiban a csendőrség már nyilván megkezdte a puskatus-gyakorlato-kat, párhuzamosan azzal az urna-tréninggel, melyet a közigazgatási hatóságok folytatnak. Mondván, hogy *lopni szabad, de rajt' ne csip-jenek*.

Mondjuk, az előzmények után a bukás nem lehet meglepetés. Csupán az a furcsa sőt megdöbbentő, hogy a kormány éppen ab-ba a művébe bukik bele, mely egyedüli men-tőkörülménye egyéb cselekedetivel szemben: a földadósságok konverziójába.

Akkor, amikor a kabinet a népfenség sár-batiprásával szerezte meg a szavazatok szük-séges többségét, amikor tömegével zárta be az iskolákat, noha ezzel egyidejűleg milliár-dokat dobott oda elmanipulált nagybankok kioakájába, amikor beteg sakkhúzással meg-ingatta az ország külpolitikái hitelét, ami-kor torz mosoly lett a közszabadságokból s a mikor hitvány pofemberré változott a sajtó, akkor a kormány nem bukott s az ellenzék éppen csak látszatra protestált.

De amikor egy egészen nagyvonalú társadal-mi reformról van szó, melynek lehetnek és vannak ugyan részhibái, de általánosságban mégis milliók egzisztenciális felszabadulását je-lenti, akkor az ellenzék egyszerre megmozdul, megmutatja oroszlátkörmeit s meneszti a kor-mányt.

De azt nem bírja elviselni, hogy az ország

tönkremegy, mert így növekedtek kilátásai arra, hogy közelebb kerül a zsírosfazékhoz.

De azt nem bírja elviselni, hogy az ország helyzete javul, mert ez annak az áldott zsi-rosfazéknak az eltávolításával esetleg meg-hosszabbíthatná a kormány életét is.

Hogy félre ne értsenek bennünket, le kell szögeznünk, mi már azt is tulksőnek talál-nók, ha a kormány holnap bukna meg.

Drámaian későnek.

Ellenben abból a tényből, hogy Jorgákat egyetlen komoly és felettébb becsületes alko-tásuk gyilkolja le, semmi jóra sem tudunk következtetni.

A bukás nagyon áhítjuk.

Ámbár a mi sorsunkon ez nem segít.

Egyik Jorga megy s jön a másik.

MÓZES ÉS ARGETOIANU

Egyébként az agráradósságok konver-zíója nem új, sőt nagyon is régi. Az első konverziós törvényt Mózes alkotta, amint ez ma is megolvasható a nagy zsidó ál-lamférfiu 5-ös számú „Deuteronomium” című könyvének 15-ik fejezetében. Hang-zik pedig széleszert a következőképpen:

— Minden hét évnek utolsójún ren-dezz elengedést. Az elengedés rendje ilyen: minden hitelező engedje el, a mit felebarátjának kölcsönzött. Ne szorítsa fizetésre felebarátját mihelyt el-engedést hirdettek az Örökkévaló tisz-teletére. A külföldit szoríthatod fizetés-re, de ami testvérednél van, azt en-gedd el.

Mi sem cselekszünk másképpen. A kül-földit igyekezzünk fizetésre szorítani (saj-nos, utjabban nem áll kötelnek), egymás között pedig alkudozunk.

Sajnos, annak az aranyidőnek már vé-ge, hogy hétévenként rendezzünk elen-gedést, mint a zsidók valaha. Hiszen ha mi is tartanók magunkat a hétéves dátum-hoz, akkor egyebet sem cseleke-inénk, mint hat éven át szaporitanók adóssá-gainkat, a hetedik esztendőben pedig konvertálnánk. Ez a veszély még Mózes idejében is fenyegetett, amit bizonyíta-nak a „Deuteronomium” következő sorai:

— Ha akad közted szűkölködő, ne légy keményszívű, se szűkmarku. Nyisd meg kezeidet és adj neki kölcsönt szük-ségéhez képest, amennyire csak szük-sége van. Nehogy az az aláadó gon-dolat támadjon szívedben: közeledik a hetedik esztendő, az elengedés éve s irigy szemmel néznéd szűkölködő test-véredet s ezért nem adnál neki. Mert ha felkiált ellened az Örökkévalóhoz, akkor bűn lenne rajtad.

Valamivel becsületesebb és tisztább idők voltak a néhájak, mint aminőt mi élünk manapság. Mint látható, a hitel-életet akkor még az sem rendítette meg, hogy hétévenként rendezték konverziót. Nálunk pedig már ez az egyetlen egy is alapjában készült legyilkolni minden bankszerű ügyletet.

De maga az agrárpolitika is sokkal egyszerűbb, demokratikusabb és emberibb volt, mint a mai. A földbirtoktörvény Mózes harmadik könyvében, az ugyneve-zett „Leviticus”-ban foglaltatik. mégpe-dig a 25-ik fejezet második paragrafusá-ban. Ez a szakasz kötelező és általános agrárreformot, ugynevezett „jóbél”-t ír elő, mégpedig ötvenévenként:

— Aztán számlálj hétszer hét évet, úgyhogy negyvenkilenc esztendő te-gyen. Ekkor szólaltasd meg a riadó harsonát a hetedik hónap tizedik na-pján, az engesztelés napján. Szíveteljelek meg az ötvenedik évet azza, hogy sza-badságot hirdettek az országban min-den lakónak. Jóbél legyen az tinéktek, amikor mindenkinek visszakörül az ő birtoka s mindenki visszatér az ő sa-ládjához.

Eppen azért, mivel minden ötvenedik évben agrárreform volt, a földbirtokot nem lehetett örökre eladni a vételár s zerint igazodott, hogy hány színdő telt el a „jóbél” óta, mert az üzlet csak bizo-nyos számú termésre s nem magára a földre szólt.

Végül említésre méltó, mifele büntetést rótt ki az Örökkévaló azokra, akik meg-seztették a törvényeket:

— Ha nem teljesítitek mind e paran-csokat, pereséget szenvedtek ellenségei-tekől és gyűlölőitek uralkodnak rajta-tok. Egéteket passá és földleteket ércé-teszem. Hiába erőlködtek, mert földetek nem adja meg termését és a mező fája sem termi meg gyümölcsét. Városaitok-ba zsúfolódtok, ott meg ünnepyt bo-csátok köztetek s az ellenség kezébe ke-rültök. Elveszem töletek s tápláló ke-nyeret, úgyhogy tiz asszony egy ke-mencében süti tápláló kenyereket, ki-mérve adják vissza, esztek, de jól nem laktok.

Hát ez rémes.

De arról még az Örökkévaló bosszuja sem álmodott, ami ma van. Arról ugyanis, hogy nem tiz, hanem ezer asszony süti egy kemencében a kenyerét, amit nagyon is kímérve és jóllakásra ugyancsak alkal-matlannul adnak vissza.

Hogy a kenyérbélyegről ne is beszél-jü.

Mert az nem az Örökkévalónak, hanem magának Lucifernek sem jutott eszébe.

Ha az idő nedves és hideg

nagy mértékben fenyegeti a meghűlés veszélye. Hatásosan védekezhetik ellene

Panflavin - pasztillákkal

Ezért gondoskodjék, hogy mindig legyen egy csomag a zsebében.

SZÓRAKOZOTTSÁG

Ha már a kenyérbélyegnél tartunk, el kell panaszkodnunk, mifele huncutságot csinálnak az urak már ismét a néppel. Mint emlékeztet, a kenyérbélyeg intéz-ményét azon a címen vezették be, hogy a bélyegből befolyó összegből jutalmakat adnak majd a gabona-exportőröknek. A buzaexport oly nagy államérdek, hogy a bélyeg ellen szót sem mertünk szólni, ámbar nagy malacsnak tartottuk, hogy egyrészt külön megadóztatják a szegény ember betető falatját, másrészt színes pa-pirdarabokkal ragasztják tele a kenyé-ret, mely pedig az Egyház tanítása sze-rint Isten teste lenne.

Dehát a közérdekre való tekintettel tartottuk a szánkat.

De hogy hallgassunk most, amikor mi-niszteri rendelettel beszüntették az expor-tőr-jutalmakat, ezzel szemben eszük ágú-ban sincs a kenyérbélyeg visszavonni.

Ha akarnám, elmondhatnám azt, hogy ez rut visszaélés. S elmondhatnám azt is, hogy ez az adó a leggyűlöletesebb. Merl a kenyér ára csak a nincstelen embernek képez gondot s így a bélyeg csak őt sújt-ja. A palamivel jobbmódonál az az egy lej már se ide, se oda.

De én minderről hallgatom. Némán fi-zetem tovább a kenyér-taxát.

Csupán arra kérem a minisztert, hogy ha az adót meg is hagyja, de legalább

a bélyegét szüntesse meg. Mert már any-nyi papírt ettem, hogy a gyomromból rotációs szalagokat lehetne előgöngyö-li-teni.

A szórakozott emberek nevében tiszte-lettel esedezem a kormányhoz, hogy a bélyeg árát ezentul vonja le a fizetésünk-ből s a kötelező papirzabálástól tekin-den el.

Ugyis eleget kell nyelnünk a kincstár-tól.

SOROCA

Ottescu belügyi államtitkár bejelentet-te a kamarában, hogy a kormány a Dnyeszter-parti drámát végképpen le-zártnak tekinti.

Ez esetben remélmem szabad, hogy en-gem sem cipelnek fel többet kihallgatásra ez ügyben a vizsgálóbíróhoz.

De mielőtt mi is lezárnók végképpen ezt az ügyet, engedessék meg nekünk egy profécia:

Nem fog eltelni egy egész hét s az ügyet, melyet oly egyszerű, de határo-zott gesztussal zárt le, maga a kormány-zat fogja ismét felnyitni.

S ez esetben nemcsak remény lesz, ha-nem bizonyosság is, hogy a sorocai ügy-ben többet nem kényszerülök majd a törvényszékre járni.

Dixi!

(m. l.)

Véres utcai harc Párisban

Összetűzés a royalisták és köz-társaságok között tizennyolc su-lyos sebesülttel

Páris, február 8.

A párisi községi választással kapcsola-tban folyó szenvedélyes propaganda kö-vetkezmenykeppen vasárnap délelőtti véres utcai tüntetés volt a Quartier La-tin negyed utcáiban. A jobboldali roya-lista érzelmű diákok vezetésével hatalmas tömeg vonult fel utcai tüntetésre. Ugyan-akkor a köztársasági érzelmű diákok el-lentüntetést szerveztek meg.

A két tömeg összetalálkozott, majd a

gyújtó szónoklatok hatása alatt szabá-lyos utcai harcot kezdett.

A véres verekedés szinte egy óra hos-zat tartott. Számos könnyű sebesüléssel ki-vül.

18 súlyos sebesült maradt az utcán, amikor a rendőrség a verekedő tüntető-keket szétkergette s nagynehezen helyreál-lította a rendet.

A rendőrség a tüntetés rendezői közül többet letartóztatott.

IGY IS LEHET GAZDÁLKODNI

A harminc lejes személpénz és a millió lejes bérhátrálék

Szatmarnak sohasincs pénze, de csak 1932-ben veszik észre, hogy a városi bérpalota lakói egy millió lej házbérrel tartoznak

Szatmár, február 8.

Jelentette a B. L., hogy a belügymi-niszter Szatmáron végre kilenc tagra egé-szítette ki az interimárbizottságot és ar-ról is hírt adtunk, hogy ebben a kiegészít-et interimárbizottságba a magyarpárt két delegátusa is helyet kapott. Talán ennek a felfrisített és nagyobb nyilván-ossági ellenőrzést kapott interimárbizot-tásnak köszönhető, hogy a városnál végre rájöttek arra, hogy a városi ingatl-anok bérlői nem igen fizetik a bért. A városnak a többek között egy hatalmas három épületből álló háromemeletes bér-palotája is van, amelynek lakói között olyanok is akadnak, akik még 1924 évi házbértüket sem egyenlítették ki. Nagyon sokan vannak ezenfelül, ebben a bérpalo-tában olyan lakók, akik 1929 óta egyál-talában nem fizettek házbért.

Az interimárbizottság megállapította hogy az e címen követelt bérhátrálékok egy millió lejnél is nagyobb összegre ru-gnak, amely összegeknek behajtása iránt eddig még semmiféle intézkedés sem történt.

Annál megdöbbentőbb a városi hatóság-nak ez az indolenciája, mert ezzel szem-ben a város a kis emberek egészen ki-

csiny taxa vagy adó hátrálékának besze-dése céljából állandóan foglaltat és ár-vezetlet. Legutjabban a szemétpénz be-szedésénél mutatja meg a város, hogy mi-lyen erősekké és kiméletlen is tud lenni. A város a szemétkihordást bérbeadta, de kötelezte magát, hogy mindazokkal szem-ben, akik a bérlőnek a szemétpénzt pon-tosan ki nem fizetik, közigazgatási vég-rehajtási uton eljár. A husz és harminc lejes szemétpénz hátrálékokért lépten-nyomon jár a végrehajtó, foglalásokat és árveréseket fogatanosít, de a városi in-gatlanok bérhátrálékai címen felgyűlt egymillió lejes követelés behajtását csak most — határozták el.

Ez az „elhatározás” még nem jelenti azt, hogy például a bérpalota lakói ki is lakoltatják. Itt nem lesz olyan erőcsa a városi hatóság és nem szorgalmazza majd a kilakoltatási pereknek olyan gyors lejárátását, mint amilyen gyorsan a 30 lejes szemétpénzeket végrehajtja.

Ha 1924 óta nem volt sürgős a bér-hátrálék és az az utolsó évek alatt egy millió leje emelkedhetett, ráér most is.

A városi adminisztrációnak demokrá-ciója és egyenlő mértéke ugy látszik azt jelenti, hogy a harminc lejes sürgős, de a millió lej ráér.

Telefon 145

Redoute Mozdó

BRASSO

Ma hétfőn utoljára minden idők legkövetesebb filmje

„CIMARRON”

Következő műsorunk

„Havay éjszakák” Werne Fütterer-el.

Hírek

HALLÓ, ITT RÁDIO

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

"Ez az éjszaka ianunk..."

Egy ugynevezett táncos-tea.
Kellemes, meleg, bizsergető hangulat, par-
fom, bugyborékoló kacagás, sürgés forgás,
stb. A jazz hangolni kezd.

Egyik asztalnál ül a hölgy és tőle jobbra
és balra az I-es és II-es számú ur.

A hölgy ifjú, kellemes jelenség, ki látha-
tón nem tudja, hogy melyik urat részesítse
előnyben. E pillanatban zseniálisan kedves
mindkettőhöz.

A hölgy a mai kor ugynevezett leánya, az
urak inkább a félmult fiait.

Az urak nem ismerik egymást közelebbről,
csak a hölgy kapcsán kerültek így együvé és
mindegyik külön-külön őszintén a pokolba
kívánja a másikat, különösen most, mikor a
jazz rázendít egy fűszeres vértmozgató tan-
góra.

A párok egymásután indulnak táncba.

A hölgy a zene taktusára ingatja magát,
dudolja a tangó dallamát és testének minden
porcikájával kívánja a táncot. Ugyanígy az
urak porcikái is, melyek már egy hete vár-
nak erre a pillanatra.

Csend, mely alatt I. ur ezt gondolja: "Még
tiz másodpercig nem kérem fel a nőt, ne hogy
azt higgye itt ez a barom, hogy a fene esz
meg ére, stb. stb.

Ugyanakkor II. ur ezt gondolja: "Még tiz
másodpercig nem kérem fel a nőt, ne hogy azt
higgye itt ez a barom, hogy a fene esz meg
érte, stb. stb.

Mielőtt azonban a kitűzött idő letelne, egy
harmadik ur — ki szintén a mai kor ugyne-
vezett gyermeke — penderül a hölgy elé és
tangózní viszi — a félmult fiainak orra elől.

A két ur előbb kissé bután a távozó pár
után néz, azán a székre, a hol a hölgy ült,
végül lassan egymásra. Most már nincs más
hátra: beszélgetniük kell.

I.: Kérem... kérem ez mégis diszn... hm...
mégis diszes kis terem. Az ember így kívül-
ről, ugyebár, nem is hinné.

II.: Ugy van, óriási diszn... hm... óriási diszes
kis terem. Ön nagyon helyesen jegyezte meg:
az ember nem is hinné, hogy mi van belül.
Meglepő. Határozottan meglepő.

I.: Általában mindennel így vagyunk. Né-
zünk kívülről, nézegetjük, kombinálunk, a kül-
ső architektúrából következtetni próbálunk a
belvilágra, tervezünk, számítgatunk és mikor
belépünk, mikor már ott vagyunk éppen,
hogy no, mikor már csak egy pillanat vá-
laszt el — szinte beledöbbenünk, hogy egy
ilyen utolsó diszn... hm... diszes kis teremre
bukkan az ember. Nemdebar?

II.: Hja kérem, ilyenek ezek a mai kis...
diszes termek. Ezek a termeszkék. Hol van-
nak a régi, komoly termek, kikre... azaz par-
dou: mikre nem tehettem csak úgy rá a ke-
zét az első jött-ment tacsok izé: építész. Ez
kérem semmi más: még mindig a háború. Az
erkölcsi infláció. A megbízhatatlanság. A ro-
hanás dühe és a pillanat mámor. Rikord-
őrület, óceán-röpülés, sztratoszféra, hogy ott
enne meg a fene...

I.: Bezzeg apáink idejében ilyen nem for-
dulhatott elő. Apáink idejében sokkal szedi-
dabbak voltak ezek a... diszes kis termek.
Általában akkor más volt az egész építke-
zés! Most kérem ülhetnek a régi szolid cégek.
Most, most kérem csak pillanatokra építkez-
nek az emberek. Nemdebar?

II.: Ceel Hajdan? Hajdan kérem ez nem
fordulhatott elő. Például, az apám amilyen
rabiátus ember volt — egyszer a városi fő-
jegyzőt is megpofozta — ilyen esetben egy-
szerűen letörte volna a derekát egy ilyen...
egy ilyen... diszes kis teremnek. Mert ugye,
mégis, individuum ide, individuum oda, még-
is csak kötnek bizonyos formások... Bizo-
nyos társadalmi formások.

I.: Önnek tökéletesen igaza van. Ez éppen
olyan, hogy valaki ideállit és elviszi az órá-
mat. "Szabad?" és lekaszi az órát.

II.: Vagy az enyémet.

Ugy történt a bíróságon...

Az élesdi rablógyil- kosok a bíróság előtt

A fiatal suhancok részletesen elmondják
a borzalmas vérengzések lefolyását

Nagyvárad, február 8.

A nagyváradai törvényszék büntető tanácsa
Balik bíró elnöksége alatt ma, hétfőn délelőtti
10 órakor kezdte meg a hírhedt élesdi rab-
lógyilkosok főtárgyalását.

Ez a fiatal suhancokból összeverődött bün-
szövetkezet éppen egy évvel ezelőtti két bor-
zalmas rablógyilkosság elkövetése után,
egész Élesdet és környékét rettegésben tar-
totta.

Heteken tartó eredménytelen nyomozás
után sikerült végre a gyilkosságok tetteseit
elfogni. Kovács András, Bojtos János, Pap
Imre, Fekete Sándor és Bereczki Gyula szem-
lélésében, akik ma állottak a bíróság elé.

A vádirat szerint ezek a fiatalberek 1931.
január 6-án betörték Herz Sámuel élesdi ke-
reskedő üzletébe.

Herzt, valamint annak feleségét meggyil-
kolták, egy ezüst órát, 24 lejt és egy tal-
paláshoz való talpbőrt vitték magukkal,
zsákmányképpen.

Két és fél hónappal később, 1931. március
26-án a Terebessy-féle üzletbe törtek be s a
sótörő kalapáccsal

agyonverték Terebessy Sándor kereskedőt,
majd 200 lej készpénzt, néhány doboz ciga-
rettát zsákmányoltak és magukkal vitték az
áldozat lábáról lehúzott cipőket.

A vádirat kétféle rablógyilkosság bün-
tette miatt emelt vádat az élesdi rémtettek
elkövetői ellen.

A fővádolt, Kovács András, mindössze 20

éves. Minden különösebb megindulás, vagy
bűnbánat nélkül áll a bíróság előtt. Öltözete
rendes, hangja nyugodt, közömbös, amint el-
mondja, az idős Herz házaspár meggyilkolá-
sának történetét:

— Ugy történt, bíró ur, hogy elmentem Be-
reczkihez, aki suszter s arra kértem, hogy
parjon a cipőmre spiccet, mert nagyon sze-
relek footballt játszani. Beszélgetés közben
Bereczky azt mondotta, hogy akármilyen
uton pénzhez kellene jutnia, s elárulta, hogy
Herzknél lehetne szerezni. Este négyen el-
mentünk Herz üzletébe. Cipőtalpat kértünk.
Herz hátrafordult, hogy a talpat elővegye, s
ekkor

én egy vasdarabbal fejbe ütöttem.

Herz azonnal elnyult a földön. Kisvártatva
kijött a felesége s azt is leütötte. Közben
levágtuk a talpbőröket a szükséges darabot és
összeszedtük az apróságokat, amiket elvihet-
tünk.

Kovács ezután a Terebessy-féle üzletben el-
követett gyilkosságról tesz vallomást és el-
mondja, hogy ott nem akartak gyilkolni, de
Terebessy Sándor nem viselkedett nyugodtan
és segítségért kezd kiabálni. Erre a sótörő
kalapáccsal őt is leütötték.

A halott ember lábáról Kovács huzta le a
cipőt s nyomban odaajándékozta egyik
cimboraának.

Kovács kihallgatása után a bíróság szünet-
et rendelt el és a tárgyalás folytatását dél-
után fél 4 órára tűzte ki.

szentmártoni kereskedők és iparosok el-
ső együttes közgyűlése. A gyűlésen egy
memorandumot fogalmaztak, amelyben
az iparosokra és kereskedőkre is kéri a
moratórium kiterjesztését, azonkívül a
forgalmi adók és egyéb taxák eltörlését,
valamint az igazságos adózás bevezetését
követelik. A memorandumot a királynak,
a Sfatul bukaresti és kolozsvári központ-
jaihoz azonkívül a gyulafehérvári lár-
kamarához juttatják el. A gyűlés, ame-
lyen a felszólalók az elkeserült helyzetet
tárták fel, a késő éjszakai órákig húzódott
el s izgatott hangulatban ért véget.

Négyen ház ége t le egy Bacau mel-
letti községben. Bukarestből jelentik:
Katasztrófális tüzvész pusztított a Bica
mellett levő Uinesti községben, ahol az
elmúlt éjszaka kigyulladt Aronsohn
korcsmáros háza. A lángok, amelyeket
erős szél is táplált gyorsan továbbterjed-
tek és hajnalra negyven ház égett le. A
bicaui és targuocnai tűzoltók, akik a
helyszínre érkeztek, kezdetleges fecskén-
dőkkel ugyszólván tehetetlenül állottak
szemben a pusztító elemekkel.

— Inkább halál, mint árverés. Marosvá-
sárhelyről jelentik: Barabás Sámuel 35
éves marosvásárhelyi bérkocsis, aki negy-
kiskoru testvérét tartotta el, szombat éj-
jel lakása padlásán felakasztotta magát.
Az öngyilkos, aki ellen e hétre árverést
tűztek ki, attól tartott, hogy elárverezik
kocsiját is s ezért dobta el magától az
életét.

— LETARTÓZTATTAK KÉT DIÁKOT. A
KIK LÁZÍTÓ PLAKÁTOKAT RAGASZTOT-
TAK KI. Bukarestből jelentik: Az elmúlt éj-
szaka folyamán Florescu kapitány tettenért
két diákot, amint lázító plakátokat ragaszto-
tak ki, amelyek a szabadkőművesek és a zsi-
dok ellen irányultak. A kapitány a fiatal-
bereket átadta a hatóságoknak.

— Kulturgyűlés zsidószidással. Temes-
várról jelentik: A temesvári diákköz-
pont meghívására a Romániai Kulturális
Egyesületek és Szövetségek kongresszust
tartottak Temesváron. E "kulturális
kongresszus" nvltan kimondott célja a
bolsevizmus elleni agitáció, burkolt céljai
viszont a zsidók szidása volt. Popescu
Misu többségi képviselő volt az elnök. Ő
tartotta a megnyitó beszédet is. Kifejtet-
te, hogy a bolsevizmus zsidó eredetű esz-
me. Most is a zsidók hirdetik és terjesz-
tik, mert hasznát akarnak huzni belőle.
Kitért a sorocai tüve is. Négy zsidó fia-
tálember akart átszökni Szovjetorszor-
szágba. A grancsárok felszólítására nem
állottak meg, sőt szaladni kezdtek. Ak-
kor aztán golyót kaptak a hátukba, de

még akkor is negy estek el, — mondotta.
A nagyon intelligens Popescu Misu, —
hogy arccal legyenek Oroszország felé.
Stelian Ionescu még "szellemesebben"
beszélt. Hangsúlyozta, hogy a zsidók el-
akarják tüntetni az egyes népek a
nyelvét és hazáját szét, kizárólag csak
ezért, találták fel az eszperantó-nyelvet.
Mert azt is zsidó találta fel, amint zsidó
volt a nemzetközi szocializmus feltalá-
lója, Marx is. Hát ilyen tudós emberek
is vannak a képviselőházban?

— A BRASSÓI MAGYAR DALÁRDA va-
sárnap este a Gewerbeverein nagytermében
minden tekintetben nagysikerű tréfás estélyt
rendezett. Az est műsorán Nőti Károly három
halla.lanul mulatságos bohóza került szí-
re, a Magyar Dalárda kiváló műkedvelő gár-
dájának lelkes és gondos előadásában. Az
egyfelvonásosok között a dalárda férfi- és ve-
gyeskara Willer József dr. és Lengyel L. Bé-
la vezényletével, néhány gyönyörű énekszám-
mal gazdagította az est műsorát. A közön-
ség tomboló tapsviharral köszönte meg a da-
lárda és a műkedvelő gárda szereplését és a
műsorszámokat követő táncmulatságon a ko-
ra reggeli órákig maradt együtt a legjobb
hangulatban.

— PÉNZBELI SEGÉLYT KÉRNEK A TE-
MESVÁRI MUNKANÉLKÜLIEK! Tudósítónk
jelenti: Munkanélküli tisztviselők és ipari
munkások küldöttsége kereste fel hétfőn dél-
előtti Furngeanu Octav temesmegyei prefek-
tust. A küldöttség a prefektus támogatását
kérte s egyben bejelentette, hogy a közeli
napokban háromtagú delegáció utazik Bu-
karestbe, ahol a munkanélküliek nevében sür-
getni fogja a pénzügyi segélyeket, kéri annak
a törvényes kimondását, hogy a munkanélkü-
lieket nem lehet kilakoltatni, sőt törvényt kér
arra is, hogy a munkanélküliek munkanélkü-
liségük ideje alatt ne legyenek kénytelenek
házbért fizetni.

— EGY BICSKASZURAS — EGYÉVI FOG-
HAZ ÉS HARMINCEZER LEJ. A brassói
törvényszék első székfője ma tárgyalta Ko-
mán Ferenc súlyos kárérítési perét. Komán
Ferenc megtámadta az utcán Boga Lajos al-
dobói földművest és bicskájával az arcán
olyan súlyos sebeket ejtett, hogy az áldozat
szemét csak a leggondosabb orvosi kezelé-
ssel tudták megmenteni. A törvényszék a tá-
madót egy esztendei fogházra és harmincezer
lej kárérítésre, továbbá 1800 lej különböző
költségek megtérítésére ítélte. Az elítelt feleb-
bezett.

A temesvári nyugdíjasok követelése

Temesvár, február 8.

A temesvári nyugdíjasok vasárnap dél-
után népes tiltakozó gyűlést tartottak.
Több, mint ezerötven nyugdíjas és rok-
kant vonult fel a gyűlésre, am.t az egye-
sület elnöke a nyugdíjak leszállításával
és januári kiutalásával kapcsolatban hi-
vott össze.

Vuia Sándor nyugalmazott vasuti gaz-
gató nyitotta meg a gyűlést. Elkeserő-
déstől fűtött hangon vázolta a nyugdíja-
sok helyzetét. Az eddigi szinte eviselhe-
tetlen nyomort fokozta most az a tör-
vénytelen minisztertanácsi jegyzőkönyv,
amely az amugy sem busás nyugdíjakat
szinte felére szállította le. És még ezt a
leszállított nyugdíjat sem fizetik pon-
tosan.

Vuia három pontban foglalta össze a
nyugdíjasok követeléseit:

1. Hatályon kívül kell helyezni a
nyugdíjak leszállításáról intézkedő mi-
nisztertanácsi határozatot.

2. A hátralékos nyugdíjakat azonnal,
vagy záros határidőn belül fizessék ki,
mert a nyugdíjasok adósságokat vettek
fel remélt járandóságaikra.

3. A nyugdíjanyosításra vonatkozó
törvényjavaslat összeállítását során
halgassák meg a nyugdíjasok kikül-
dötteit is, illetve tegyék lehetővé, hogy
ezek a kiküldöttek résztvevessenek a
törvényelőkészítő bizottság munkájá-
ban.

Vuia megnyitója után Brebera Vencel
nyugalmozott ezredes határozati javasla-
tot terjesztett elő. Javaslatra szerint

a tiltakozó gyűlés táviratilag hívja fel
a király, Jorga miniszterelnök és Ar-
getoianu pénzügyminiszter figyelmét a
nyugdíjasok tarthatatlan helyzetére.

Binder Ferenc nyugalmazott ezredes, Bi-
ró József nyugalmazott vasuti főfelügye-
lő és mások hozzászólása után a gyűlés a
határozati javaslatot elfogadta.

BRASSÓ **„Modern Mező”** Telefon 518

Ma hétfőn megnézheti a német hangosfilmgyártás
kimagasló művészi produkcióját

REDL ezredes hazaárulása

Német beszélőfilm.

LIL DAGOVER és THE DOR LOOS-al.

Magyar feliratok.

Jön: **„Ben-Hur”** színes hangos
világsláger

Jön **FELIX BRESSART**
LUCIE ENGLISH

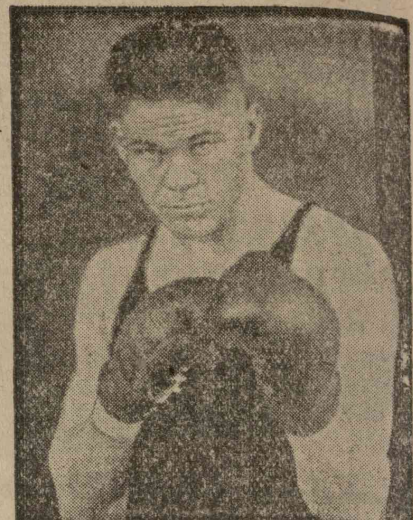
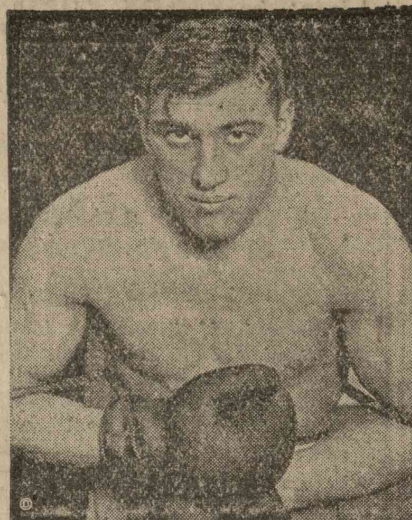
Az ezred réme

Német filmoperettben.

Ramon Novarro-val

Aktuális arcképek

1. NEVILLE CHAMBERLAIN angol pénzügyminiszter, az új vámpolitika irányítója. 2. TRANTMANN, Németország kínai követe. 3. VORETZSCH, Németország japán követe, 4. CARNERA és GÜHRING a berlini nagy boxmérkőzés hősei.

Csukamájolaj helyett élvezetes csemege a jóízű, kellemes, poralaku Jemalt. Egy doboz ára 77 lej.

— Resiczabányai hírek. Resiczai tudósítónk jelenti: Könnyű kimenetelű vasúti baleset színhelye volt az alsó resiczai állomás rendező pályaudvara, ahol egy lokomotív váltódefektus következtében kisiklott. A baleset emberekben nem tett semmi kárt, de több órai munkába került a kisiklás következtében megrongált pályatest rendbehozatala. — Rejtélyes körülmények között végrehajtott támadásnak esett áldozatul Zimba Romulus resiczai lakos, akit a lakásán súlyosan összeverve eszméletlenül állapotban találtak meg. A jelek szerint Zimbát a lakásában támadták meg ismeretlen tettesek, akik miután felholtra verték a szerencsétlen embert, nyugodtan továbbálltak. Zimbát súlyos sérüléseivel kórházba szállították, a tettesek után pedig a rendőrség nyomoz. — Engleitner Félix resiczai lakos házába ismeretlen tettesek lopóztak be, akik éjnek idején a padlásra hatolva, onnan nagymennyiségű hus és kolbász-félék zsákmányoltak. A rendőrség keresi a tetteseket.

— Fejfa, mint tüzelőanyag. Dicsőszentmártonból jelentik: Kisküküllő megyében a nagy hideg következtében szinte állandósultak a falopások. Az ismeretlen tettesek nemcsak a gazdák udvarait s a közési erdőt keresik fel, hanem a temetőt is, amelyből rövidesen minden fejfa eltűnik.

— Jótékony gimnázisták. Csikszereadáról jelentik: A csikszereadai gimnázium felsőbb osztályu növendékei több szekéren utnak indultak, hogy a didergő szegeknek fát gyűjtsenek. Munkájukat siker koronázta, amennyiben három nap alatt sikerült annyi fát összegyűjteniük, hogy a nyomorgó családokat bőven elláthassák tüzelőanyaggal.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Az elbocsátott szolga merénylete. Gyergyószentmiklósról jelentik: Burián Péter jómódú gazdálkodó, három évvel ezelőtt elbocsátotta szolgájától Fejér Gergely szolgálólegényt. Elbocsátása alkalmával 500 lej volt le béréből, mert a hanyag legény valami kárt okozott. A szolga az elmúlt napokban ismét felkereste a gazdát a 500 lej végett, amit Burián megtagadott. A dühbegurult legény erre bicskát rántott elő s a gazda arcán olyan mély vágást ejtett, hogy fog-sora is kilátszott. A sebesült gazdát kórházba szállították, a bicskás legény ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Veszett kutyák garázdálkodnak Dicsőszentmártonban. Dicsőszentmártonból jelentik: Zilmann Johann, bogácsai szász gazdálkodó szombat este veszett kutya támadta meg s kezefejein megsebesítette. Minthogy a veszett kutyák garázdálkodása már néhány nap óta tart. Deniflée Károly járási állatorvos 90 napos szigorú zárlatot rendelt el.

— Rablótlarság közkereseti alapon. Csikszereadáról jelentik: Huruba Tódor vezetése alatt Balázs Tódor, Huruba Sándor és Cifra László gyimesi csángók közkereseti alapon rablóbandát alakítottak és katonaruhába öltözve, egy rossz puskával felszerelve, bekormányoztak arccal végigfosztogatták a békés csángó pásztorkat, míg a csendőrség rajtaütésszerűen

tanyájukon el nem fogta őket. Az ügyet ma tárgyalta a csikszereadai törvényszék és Huruba Tódort 2 évre, Balázs Tódort egy és fél esztendőre, két társukat pedig 10, illetve 6 hónapi fogházra ítélte. A tárgyaláson bebizonyosodott, hogy a fővezér, Huruba, társait is becsapta, nem mindig adva oda a „nekik járó” részt.

— Ne oszlassák fel a revíziós bizottságokat. Tudósítónk jelenti: Kolozsvár város interimár bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott az új közigazgatási reformjavaslattal, amelyet véleményezés végett megküldtek neki. A tanács nem talált a javaslatban más kifogásolni valót, csak azt, hogy a közigazgatási bíróságnak megfelelő revíziós bizottságok tervezett felosztása ellenkezik a decentralizáció elvével. Kolozsvár tanácsa azt javasolja, hogy felosztás helyett vegyék revízió alá az ezen közigazgatási gyámhatóságnál történt kinevezéseket és a revíziós bizottságokat vonják ki teljesen minden politikai befolyás alól. A kinevezésekkel ne politikai érdemeket jutalmazzanak, hanem csakis komoly és hosszabb közigazgatási gyakorlattal bíró emberek kerüljenek be a revíziós bizottságokba.

— Sajtópolémia a volt magyar nyugdíjasok körül. Tudósítónk jelenti: A kolozsvári Patria napok óta cikksorozatot közöl, amelyben a dr. Boila Romulus ellen megjelent sajtótámadásokra felel a nyugdíj-kérdés ügyében. A nemzeti párt lapja természetesen visszautasítja azt az állítást, hogy Boila professzor 80 milliót keresett volna a nyugdíjkerények elintézésével aminek ellenében négy millióval megkárosította az államot. Rámutat a Patria arra, hogy míg az Universal és az Ordinea még 4 milliárdról írtak, Jorga lapja már csak 2 milliárd elfecsérlésével vádolja Boila Romuluszt, holott a Központi Nyugdíjpénztárnál már az új

rezsim alatt alapos vizsgálatot tartottak és mégsem tudták dr. Boila ellen semmi sem találni. A vizsgálat megállapította, amit a nyugdíjasok saját bőrükön tapasztaltak, hogy Boila professzor nem 34 ezer volt magyar tisztviselőt nyugdíjazott, hanem alig 1400 embert a 6000 jeleltkező közül. Az elintézett ügyek 1931 januárjáig 34 millió 390.174 lejbe kerültek az államnak és a jövőre nézve év 28 millió 459.519 lej megterhelést jelentenek csupán és nem négy, sem két milliárdot. Ehhez a sajtóháborúhoz a magunk részéről csak annyit kívánunk hozzászólni, hogy a nemzeti parasztpárt és Boila professzor igenis 4 milliárdot lett volna köteles fordítani az erőszakkal kitett magyar köztisztviselők nyugdíj-ügyének jogos és becsületes rendezésére és ha ezzel kapcsolatban támadás érheti Boilát, csak azért lehet őt támadni, hogy ezt elmulasztotta.

— Madgearu előadást tartott Kolozsváron. Tudósítónk jelenti: Virgil Madgearu volt pénzügyminiszter szombat este előadást tartott a kolozsvári Kereskedelmi Akadémián „Az aranyfedezet szerepe a világgazdasági depresszió idején” címmel. Lényegileg az aranyfedezet historikumának ismertetésén kívül Madgearu azt fejtette, hogy az arany valuta feladásának, illetve a papirvaluta való áttérésnek kérdésében Románia várokozó álláspontja kell helyezkedjen, mert az ország mai gazdasági viszonyai között semmiféle kezdeményezést nem szabad megkockáztatnia. Az előadást részt vett Maniu Gyula, Vajda Sándor és Dan Sevér is.

★ Biri neni szakácskönyve a legjobb — ezt tanúsítja legalább 15000 asszony. Csak ezt fogadja el! Ara kemény felvászonkötésben 150 lej. Kapható mindenütt. Kiadta a Brassói Lapok Könyvostálya.

DECSEY ZOLTÁN:

118

A SIRO VÁROS

Ha ezek itt hosszabb időre maradnak, vagy állandóan berendezkednek, még mindig tovább juthatsz. Dudás átcsempésztet majd a lengyel határon. Ha egy kicsit lecsendesül a helyzet, majd kimegyek hozzád és hirt viszek az itteni-ekről. Dudás utján te is küldhetsz értesítést...

Pattonay nem habozott. Ez a megoldás tetszett neki.

— Igen... ez így jó lesz... Csak az a baj, hogy bizonyára jönnek már szembe a vörösök.

— Oh, eljuthatsz oda anélkül, hogy a vörös csapatokkal találkoznál. Csak a város határából jussál ki. Addig különben is elkísérlek, én is kimegyek, hogy megírjam a tudósítást a vörösök bevonulásáról...

Kivette zsebéből a térképet.

— Idenézz.

Ceruzával kísérté magyarázatát és vas-tagon alá húzta az utat.

— Megindulsz keletnek a szőlőhegyekig. Erre nincs országút, csak mezgyék. Még járókellőssel sem találkozhatasz. Itt felkapaszkodsz a dombra. Sűrű erdő, nem fedezhet fel senki. Erről közelíted meg a falut. A Dudás kertje itt van, egészen a domb tövéig és a gyümölcsösben észrevétlenül a házhoz juthatsz. Várj csak, felrajzolom a Dudás portát.

Vázlatot készített és úgy magyarázott tovább.

— Van-e revolvered?

— Igen, nálam van a tiszti revolverem. — Akkor minden rendben van. És ha baj nélkül megérkeztél, kérd meg az öreg, hogy még holnap reggel küldjön értesítést hozzád, a szerkesztőségbe.

— De, ugy-e, maga még ma kijön hoz-

zánk, Pista? Hiszen elképzelheti, hogy milyen nyugtalanok leszünk...

— Kijövök, Sárka... Ne tartsanak semmitől... nem történik semmi baj... Tehát indulhatunk...

Pattonay kezét csókolta a mamának és Sárkához közeledett. A leány kezét nyújtotta, Pattonay szinte áhitattal csókolta meg. És könnyek gyűltek a szemébe.

— Ss én, az öreg Lucifer? Itt családi jelenet készül...

De csak ennyi volt a bucsu. És amikor Pista megfogta Sárka kezét, újból érezte, hogy a finom, vékony ujjak meg vonaglanak és látta, hogy újból kigyulnak a tüzrózsák a leány arcán.

Az országutat a Csermely szájában porfelhő takarta, bizonyára ágyuk dübörögnek arra. Szembe már nem jönnek csapatok, talán a tüzérseg hagyta el utolsó-nak a várost.

— De mégis, jobb lesz, ha óvatosságból a patak medrében haladunk. Aztán fel kell huznom a cipőmet is.

Bengrottak a mederbe. Most, hogy hócipő volt raita, egész könnyű volt az előhaladás. Rövidesen ott voltak a bokornál, ahol cipőit levetette és elrejtette.

Gyorsan húzta fel harisnyáját és cipőjét.

— Itt aztán délről megkerüljük várost. A Kálvárián, a Hliniken és a felső Hustákon keresztül. Onnan majd a téglagyár mellett átvágasz azon az ösvényen, amit megjelöltem és leérsz a fahidig. A többit tudod.

Gyorsan és baj nélkül jutottak előre. Amikor azonban a Hlinkre fordultak, a tágas tér szélén rohanó katonák alakja bukkant fel.

Szerencsére egy széles árok szélén haladtak, amelynek két méteres fala biztos fedezéket nyújtott. Gyorsan elrejtőztek.

Pista kikandikált. Rohamlépésben, rendetlen futásban szaladt ott vagy száz katonája a Kálvária irányában. Egyenmelyik még a sisakját és a fegyverét is eldobálta, hogy könnyebb legyen a futás. Az utóvéd... Tehát a vörös előőrsök már a város határában lehetnek.

— Nem tesz semmit. A katonák nem fognak törődni velünk. Csak az esti órákban kezdődik meg a politikai munka.

Amikor a menekülő katonák már messze voltak, kimásztak az árokból.

— Most már nyugodtan mehetünk a legrövidebb úton. Ebben a városban nincs már cseh katonája.

Pár perc múlva a Husták utvesztőin haladtak keresztül és a Kinizsy-utca sarkára értek. Az elemi iskola pompás épülete mellett még üres telkek.

A házakból most buinak elő a hat órája bezárt emberek. Noé első galambjai még óvatossak, csak körülszimatolnak és nem mozdulnak a porta közvetlen közeléből. De nincs semmi baj.

Rekkenő hőség, amely szinte megbénítja az idegeket. Egy falevél sem rezdül.

Ebben a pillanatban megkondulnak a

Dóm harangjai. Pista már tudja, mit jelent ez. Klein Sanyi a messzelátóján már látja a közeledő csapatokat...

— Megnézi az óráját. Három óra ötvenhárom perc...

— És az elemi iskola mellett az üres telekről két apró, katonaruhás emberke ugrik ki. Épen az orruk előtt.

Tengerészsapka az egyikén, huszársapka a másikon. A huszárnak a kezében karabély, a tengerész szuronyos puskát tart. A két kalpagon a szovjetcsillag.

Pista megszorítja Pattonay kezét.

— Nyugalom és hidegvér... — sugja.

A tengerész megszólítja őket.

— Elvtársak, vannak-e még csehek a városban?

— Nincs ott már egy fia sem... Egy nyugedőrával ezelőtt futottak el az utolsó, ott a felső dombokon...

Aztán Pattonayhoz fordul.

— Na, szervusz fiam, neked másutt van dolgod. Ne feledd, hogy este hétkor találkozunk. Erre menj!

— És az üres telken át az épülő kórház irányába mutatott.

Pattonay kezét szorított vele.

— Szervusz, Pista...

— És megindult az üres telkeken át.

Asíra (Apolló) Mozgó BRASSÓ

Ma és a következő napokon az UFA nagy filmsikere:

MONTE CARLO BOMBÁZÁSA

Hadirokkantak tüntető felvonulása Genfben

Genf, február 8.
Svájc meglehetősen csendes és utcai tüntetésekhez nem szokott, de most a nemzetközi érdeklődés középpontjában álló városa, Genf, vasárnap nagy izgalmat élt keresztül. A leszerelési konferenciával kapcsolatban

Európa majdnem minden országából hatalmas hadirokkant és frontharcos tömegek érkeztek a népszövetségi fővárosba, hogy tüntessenek a leszerelés mellett.

Kora délelőttől késő estig az utcákat

zajos béketüntetések verték fel. A felvonuló hatalmas tömegek hangosan követelték a leszerelési konferenciára összegyűlt politikusoktól, hogy „mentsék meg Európát az általános leszereléssel”. A délelőtti nagy felvonulás során a francia ki-küldött beszédet is tartott, amelyben kijelentette, hogy

a francia hadirokkantak, frontharcosok és polgárok eltipornak minden kormányt és minden politikust, aki könnyelműen háborus kalandba akarja belesodorni Franciaországot.

A Marmorosch Blank tisztviselői megnyerték a próbapert

Az elmaradt fizetést és a szabadságpénzt megítélte az iparhatóság, a megtagadott tantiemek kilizetésének kérését ellenben elutasította

Szatmár, február 8.

Néhány héttel ezelőtt részletesen beszámolt a B. L. arról, hogy a Marmorosch Blank szatmári fiókjának elbocsátott tisztviselői beperelték a pénzintézetet, mert az a felmondási időre járó fizetéseket önkényesen állapította meg. A tisztviselők keresetükben előadták, hogy a bank éveken át évente nem tizenkét, hanem tizenhat havi fizetést adott olyképpen, hogy voltak az év során olyan hónapok, amelyekben dupla fizetést kaptak. A felmondási időre járó fizetés kiutalásánál azonban nem vették a tizenhat hónapos esztendő tekintetbe, és a felmondási időre csak a tizenkét hónapos évnél megfelelő fizetést fizették, egyeztetés nem fizették ki a törvény által megállapított szabadságidőre járó fizetést és a szokásos tantiemeket sem.

A tisztviselők perének tárgyalása a városi iparhatóság dr. Szabados Ede iparhatósági vezető előtt folyt le. A tárgyalás megtartása után dr. Szabados kihirdette, hogy ez ügyben csak nyolc nap múlán közli a határozatát, majd ezt a terminust meghosszabbította, mert a felek a határozat kihirdetésének eltolását kérték. Mivel a meghosszabbított terminus alatt sem tudtak a bank és tisztviselők megegyezni, szombat délután tizenkét

órakor hirdette ki dr. Szabados Ede az iparhatóság határozatát, amely kimondja, hogy

a bank a felmondási időre is tizenhat hónappal köteles az esztendőt számítani és köteles ezenkívül a szabadság időre járó pénzeket is kiadni.

Nem ítélte meg azonban az iparhatóság a követelt tantiemeket azzal az indoklással, hogy a tantiemeket nem lehet szorosan vett illetményeknek tekinteni, mert azokat a bank renumeráció formájában fizette ki. Mivel a banknak ebben az esztendőben nem volt nyeresége, ami már magából abból a tényből is kivüláglik, hogy fizetéseket nem fizetett, a tisztviselők tantiemeit megítélni nem lehetett.

A tisztviselők a tantiemekre vonatkozó iparhatósági határozatot a járásbíróshoz megfellebbezték.

A szatmári per kimenetelét — mint annak idején jelentettük — az ország összes Marmorosch Blank fiókjai várják és most, hogy ez a próbapert, ha nem is százszázalékosan, de mégis legnagyobb részt a tisztviselők előnyére dől el, végig az országban mindenütt megindulnak ezek a perek, ha ugyan a bank a szatmári ítélet hatása alatt jobb belátásra nem tér és — fizet.

Aki át nem lép a baksis-lépcsőt, nem lehet fogtechnikus-segéd

A temesvári munkaleügyelő harca a munkaügyi minisztériummal néhány szegényliu érdekében

Temesvár, február 8.

Nemcsak iparos, hanem főbenjáró közsérelem is, az a szemérmetlen és — sajnos — a mindenkori kormányok által megtűrt, zsebváltó is, ami egyes patentírozott, privilégiumokkal felruházott, sértetlenségi és megámatatlansági jogokkal bíró bukaresti vizsgáztató bizottságok részéről folyik. Évtizedes sérelem, hogy ezek a vizsgáztató bizottságok számlálatlan tizezreket szednek a legkülönbözőbb jogos és jogtalan címeken a vizsgára jelentkező gyógyszerészekről és fogtechnikusokról és aki nem fizet, — megbukik. Évtizedes sérelem, amelyre a különböző kormányok után a Jorga-rezsim sem hozott orvosságot.

Alábbiakban a bukaresti vizsgára kötelezettek egyik csoportjáról, a felszabadulás előtt álló fogtechnikus tanoncokról lesz szó.

A fogtechnikus tanoncok kötelező bukaresti segédvizsgáját egy 1925-ben hozott munkaügyi miniszteri rendelet kötelezővé. Ez a rendelet megfosztotta az ipartestületeket attól a joguktól, hogy a kötelező tanoncok és tanonciskola elvégzése után a fogtechnikus tanoncokat felszabadítsák, ellenben elrendelte, hogy felszabadulás előtt a tanoncok egy bukaresti komisszió előtt vizsgára álljanak és csak ennek a vizsgának letétele után kaphassák meg a segédi munkakönyvet. Az 1925-ben kelt miniszteri rendelet valósággal melegágya a korrupciónak.

Minimálisan 10-12 ezer lejbe kerül ugyanis a kilencvenöt százalékosan egészen szegényes fogtechnikus tanoncoknak ez a teljesen indokolatlan bukaresti vizsgája.

A 10-12 ezer lej megszerzése annyira az álmok birodalmába tartozik a fogtechnikusok legnagyobb részére nézve, hogy

a miniszteri rendeletet a csatolt területek legtöbb városában eddig egyáltalában nem hajtották végre.

Botez Gheorghe temesvári munkaleügyelő azonban gondolt egy nagyot és kiásta ezt a lehetetlen intézkedést és ragaszkodott hozzá, hogy minden fogtechnikus tanonc tegye le a bukaresti vizsgát.

A temesvári ipartestület mozgalmat indított, hogy alakítsanak temesvári fogorvosokból egy vizsgáztató bizottságot és állítsák itt vizsgára a tanoncokat.

A munkaügyi minisztérium természetesen elutasította a javaslatot, amely okos és egyszerű ugyan, mint a Kolumbusz tojása, de mi lesz a bukaresti urak sok ezer lejes mellékjövedelméből, ha a miniszter elismeri, hogy a temesvári fogorvosok is tudnak valamit?

Temesváron most 12 felszabadulás előtt álló fogtechnikus-tanonc jövője függ attól, hogy ragaszkodik-e a kormány a továbbbi intervenciók folyamán is a Botez inspektor által kiadott miniszteri rendelethez, vagy nem. A tizenkét tanoncból három leány, akinek még egy-egy kisérő költségeit is viselniük kellene, mert ugyan ki garantálhatná másképpen, hogy egyedül és kizárólag a fogtechnikai tárgyakból tétetnek vizsgát Bukarestben a többnapos ott tartózkodás folyamán a fiatal lányokkal?

A csata élénken folyik a temesvári fogtechnikus tanoncok bukaresti vizsgája körül. Legutóbb az iparügyi miniszterhez terjesztett be az ügyben memorandumot a temesvári iparkamara, hogy a kérdésben elsősorban illetékes szakminiszter hozza meg a döntést, a rég letűnt munkaügyi miniszter sérelmes rendelete ellen. Közben természetesen a bukaresti vizsgára kötelezett felszabadulás előtt álló temesvári fogtechnikus tanoncok száma hétről-hétre nő.

REGIA PUBLICA COMERCIALA
LOTERIA DE STAT
PRIVILEGIATĂ DE CLASE

HUZÁSI TERV

Első sorsjáték

80.000 sorsjegy. — 40.000 nyeremény.

Első osztály			Harmadik osztály			Ötödik osztály		
Nyeremény	Lei	Lei	Nyeremény	Lei	Lei	Nyeremény	Lei	Lei
1	300.000		1	500.000		1	5.000.000	
1	200.000		1	250.000				
1	100.000		1	100.000				
2	50.000	100.000	2	50.000	100.000			
5	25.000	125.000	5	25.000	125.000			
10	15.000	150.000	10	15.000	150.000			
20	10.000	200.000	20	10.000	200.000			
50	6.000	300.000	50	8.000	400.000			
160	4.000	640.000	160	6.000	960.000			
2200	2.200	4.840.000	2200	4.400	9.680.000			
2450 nyeremény	L 6.953.000		2450 nyeremény	L 12.465.000				

Második osztály			Negyedik osztály			Legszerencsésebb esetben nyerhet Lei:		
Nyeremény	Lei	Lei	Nyeremény	Lei	Lei			
1	400.000		1	600.000		10.000.000		
1	200.000		1	300.000		8.000.000		
1	100.000		1	150.000		7.000.000		
2	50.000	100.000	2	50.000	100.000	6.000.000		
5	25.000	125.000	5	25.000	125.000			
10	15.000	150.000	10	15.000	150.000			
20	10.000	200.000	20	12.500	250.000			
50	7.000	350.000	50	9.000	450.000			
160	5.000	800.000	160	7.000	1.120.000			
2200	3.300	7.260.000	2200	5.500	12.100.000			
2450 nyeremény	L 9.685.000		2450 nyeremény	L 15.345.000				

Egy sorsjegy ára	1/1	1/2	1/4	1/8
Osztályonként Lei	1000	500	250	125

Megállapodások viszontelárusítókkal, csakis közvetlenül az Állami Sorsjegyirodával Bukarest, Str. Nicolau Bălcescu

No 34 (S. 3.) teljesíthetők.

Nyeremény	Lei	Lei
1	5.000.000	
1	3.000.000	
1	2.000.000	
1	1.000.000	
1	750.000	
1	500.000	
2	300.000	600.000
3	200.000	600.000
4	150.000	600.000
5	100.000	500.000
6	75.000	450.000
7	60.000	420.000
8	50.000	400.000
9	40.000	360.000
10	30.000	300.000
20	25.000	500.000
50	20.000	1.000.000
100	15.000	1.500.000
200	12.000	2.400.000
300	10.000	3.000.000
500	8.000	4.000.000
1770	7.000	12.390.000
27200	5.500	149.600.000
50200 nyeremény	L 195.870.000	

Hó alatt fekszik a Székelyföld

Egyes vonalokat telejükkig befedett a havazás. Zavarok a telefon- és táviróforgalomban

Csikszereda, február 8.

Napok óta az utóbbi idők egyik legnagyobb vihara dühög a Székelyföldön. A vihar már csütörtökön kezdődött és azóta ugyszólván megállás nélkül tart.

Az országutakon a közlekedés szinte lehetetlen. A felkavart hótól méteres távolságokra nem lehet látni és a szél ereje felnőtt embereket dönt le a lábukról.

A vasuti forgalomban természetesen szintén súlyos nehézségek állottak elő. A Brassó felől elindított vonatok Sepsi-szentgyörgyön ragadtak és csak a szombat délutáni birt eljutni Csikszeredáig.

Bodok és Prázmár állomások között emeletnyi magas hótorlaszok zárják el a pályát. Az első szerelvény, amely itt elakadt, egy hatalmas gyorsvonati mozdonny vontatta ki a hótömegből, amely a szerelvény kocsijait tetejükig befedte.

A posta forgalom már negyedik napja szünetel, a táviró- és telefovonalak annyira megrongálódtak, hogy több városba és községbe sem táviratokat

feladni, sem telefonálni nem lehet.

Legutolsó jelentések szerint több száz vasuti munkásnak sikerült hétfőre a pályákat szabaddá tenni, úgy, hogy a vasuti forgalom egyelőre helyreállottnak tekinthető.

Németország beavatkozik a memeli eseményekbe?

London, február 8.

Az „Ewening News” és általában az angol sajtó rendkívül élénken kommentálja a Memelben bekövetkezett eseményeket. Memelben szombaton éjszaka litván tisztek letartóztatták Botsche tartományi kormányzósági elnököt és kikiáltották a katonai diktatúrát. Az angol lapok szerint Németországnak minden indoka meg van arra, hogy beavatkozzon, ami valószínűleg meg is fog történni. A litván tisztek egyébként megsértették a népszövetségi egyezményt is.

Ötórrai teákon küzdenek a világ negyvenmillió asszonyának kiküldöttei a leszerelésért

A börtönviselt Miss Alice Paul és Lilianne von Matsch asszony, az ismert amerikai ironő vezetik a női szervezetek genfi hadmozdulatait. Husz ládában adják át Hendersonnak az aláírások albumait

Genf, február 8.

A leszerelési konferencián igen komoly szerepet fognak játszani a nők. És pedig nemcsak az öt állam delegációjában szereplő hivatalos hölgykiküldöttek — akikhez hozzá lehet számítani gróf Apponyi Albertné is, aki nem tagja ugyan a magyar delegációnak, de nagy terepismerte és finom diplomata érzéke miatt, általmosságban úgy tekintik, mint a delegáció jószellemét, hanem a magánszervezetek hölgyei, akik a háttérből igyekeznek befolyásolni a világ sorsára olyan fontos konferencia munkáját.

A legtöbb nagy lap küldött női riportert a konferenciára, nem is beszélve arról a 25 elefántcsontfaragású gésáról, akik a japán delegáció hivatalaiban dolgoznak. A japánok ugyanis minden segéderejüket a cseresznyevirágos Nippon-szigetéről hozták magukkal a svájci városkába, mert a japán nyelven folyó árodai munkára nem tudtak más munkatársakat kapni.

Az öt világrészről összegyűlt nők néhány nap múlva rendezik első tüntetésüket negyven milliónyi asszony nevében.

Nyilván ez lesz a konferencia legszembetűnőbb epizódja. Szombat délután találkoznak a nők leszerelési bizottságának képviselői a Palais Eynard előtt, ahonnan a különböző nemzetek zászlói alatt teherautókon viszik a konferenciára a liga hölgyei által világszerte gyűjtött leszerelési követelő albumok aláírásait. Az aláírások szállítmányai még egyre gyűlnek, az Észak-Amerikai Egyesült Államokból nyolc hatalmas ládával jöttek, Kanadából ugyanennyi, a lakosság arányszámához viszonyítva legtöbben Svájcban, legkevésbé Magyarországon írták alá a nyilatkozatokat. Itt a házról-házra és konyharól-konyhára járogató iktáknak ugyanis külön nehézségekkel kellett megküzdniük.

Ha bepillantunk a Hotel de Russie-ba, amelynek földszintes lakosztályában székel az asszonyok vezérkara, a sürgés-forgásból és titkos tanácskozásokból azonnal látni, hogy a hölgyek izgalmas eseményeket készítenek elő. Itt találjuk a budapesti Mellerné Miskolczy Eugéniát, akit a nemzetközi békemozgalmak egyik legbuzgóbb hölgyének tartanak. A rokonszenves uriaszony, aki különben szelíd családanya, főleg a nők állampolgársági kiváltságainak elfogadtatásán fáradozik.

— Összintén mondhatom — ugymond — már a legbefolyásosabb államférfiak is átlátták, hogy

a női társadalom elég érett arra, hogy bevonuljon a nemzetközi diplomáciai és politikai életbe.

Ő most azon dolgozik, hogy a régebben alakult női tanácsadó bizottság állandó jelleggel nyerjen a Népszövetségnek. Kedves volt az a tea-délután, amelyet Zulueta Louis spanyol külügyminiszter adott a leszerelési bizottság hölgyei tiszteletére és amelyen résztvett a spanyol delegáció minden tagja. Zulueta kitűnő diplomata, nyájasan fogadta a hölgyeket és teázás közben folyton a spanyol alkotmányról lelkesedett.

— Nálunk a köztársasági elnök

mondta a spanyol külügyminiszter — nem üzenhet háborút. Ha valaha konfliktusba sodródunk és kimerítettük már mindazokat a békéltető bírósági eljárásokat, amelyekről a Népszövetség alapokmánya és a Kellogg-paktum gondoskodik és amelyek bennünket spanyolokat is köteleznek, akkor is

külön törvény megszárazását kell majd kérnie köztársaságunk elnökének a hadüzenethez.

— Ilyen módon nálunk valóban a nép dönti el legyen-e háború, vagy nem.

— Hát a spanyol nők? — érdeklődött a külügyminiszternél Miskolczy Eugénia.

— Szabadok, mint a madár — mosolygott Zulueta. — Hisz nálunk már ugyanolyan jogokat élveznek a nők a magánjogban és a házasságban is, mint a férfiak.

Tegnap egy másik nagyon emelkedett hangulatú tea-délután színhelye volt a Hotel de la Paix. Ezt Lilianne von Matsch rendezte, a kiváló amerikai ironő. A csinos amerikai hölgy egy előkelő osztrák diplomatának, dr. Franz von Matsch-nak, a leszerelési delegáció főtitkárának

felesége, akinek szindarabjai ma is futnak az amerikai színházakban. De ő teljesen a leszerelésnek szenteli magát, hasonlóan Luisi asszonyhoz, a Magyarországon is megfordult uruguayi feminista-vezérhez, Luders német delegátushoz, valamint dr. Schreiber-Kreger-hez a gyermekvédelem világhírű nagyszónyához, akik minden képességükkel és összeköt-

tetésükkel hatásosabbá igyekeznek tenni a konferenciát.

De ezen az ötórrai teán, mint a többi genfi összejöveteleken is feltűnt egy másik élénk profil: Miss Alice Paul-é, az amerikai Asszonyozóvetség harcos elnöke. Ez a bozontos haju nyugtalan teremtes sokat ült már börtönben is az utcai harcok miatt, amelyeket az amerikai nők választójogának kivívása érdekében vezetett.

Egy izben a Fehér Ház és a Capitol elé rohamra vezette honfitársnőit, szembeszállt a rendőrök gummibotjával és a hölgybizottság összeverette magát, de győzött.

A világ 15 leghatalmasabb szervezetéből alakult leszerelési hölgybizottság egyelőre csak ötórrai teákon küzd a leszerelésért és az utcai harcokban jártas Miss Alice Pault csak tartaléknak rendelte Európába.

Seidner Imre

Tettenért betörő, akiről kiderült, hogy volt aktív főhadnagy

Izgalmas éjszaka egy budapesti palotában

Budapest, február 8.

Vasárnapra virradó éjjel az Andrássy-ut egyik előkelő palotájában, Fleisig József kereskedelmi vállalati igazgató lakásán betörőket értek tetten. A tettenérés pillanatában a hivatlan látogatók már többbezer pengő értékű ékszert és más értéktárgyat csomagoltak be. Munkájuk végén voltak már, amikor a háziak véletlenül felfedezték őket s telefon

non a rendőrséget is alarmirozták.

A meglepett betörők menekülni próbáltak. Az egyiknek sikerült is egérutat nyernie, a másikat azonban elfogták. Az igazoltatás során kiderült, hogy

az elfogott betörő azonos Bors Ádám volt aktív főhadnaggal,

aki a forradalmi időkben jelentős szerepet töltött be és sokat hallatott magáról.

Kinos társadalmi botrány Londonban

Megszöktették a volt pénzügyminiszter leányát

London, február 8.

Az előkelő angol társadalmat regényes szerelmi történet illetve az ezekben a körökben szokásos felfogás szerint szenzációs társadalmi botrány foglalkoztatja. A szerelmi történet illetve a botrány Snowden pénzügyminiszter egyetlen leánya körül szövődött, érthető tehát, ha nem mindennapi csemegét nyújt a ladyknak és gentlemaneknek.

Snowden volt pénzügyminiszter 22 éves Marion nevű és igen feltűnő szépségű leánya régebbi idő óta meleg barátságba került egy francia márkival. A márkianak rendje és módja szerint meg is kérte szülőitől az előkelő angol szépséget, de — kossarat kapott. Állítólag a pénzügyminiszter még meg tudott volna békülni a francia nővel, de neje hallani sem akart erről az összeköttetésről. A visszautasítás után a márkí egyelőre eltűnt Londonból, néhány nappal ezelőtt

azonban újra feltűnt, s

aztán újra eltűnt — de most már nem egyedül, hanem a szépséges Marion társaságában.

A megszökött fiatalok Bolognába utaztak, ahol gyorsan és szabályosan házasságra léptek. A szökés miatt kétségbeesett szülőkett most már ketten nyugtatták meg rövid táviratban, hogy: minden rendben van.

Snowden, illetve Snowdenné azonban nem akar belenyugodni ebbe a megoldásba. Az angol lapok értesülése szerint kérvénnyel fordult a papához, hogy hatálytalanítsa ezt a házasságot, amely nem az ő tudtával és beleegyezésével történt s különben sem ismerhető el Angliában törvényesnek, mivel a leány nem katolikus, hanem anglikán, a házasságot pedig a vőlegény vallásának megfelelően a katolikus ritus szerint kötötték meg.

Sport

Rossz idő miatt elmaradt a magyar profiválogatott első egyiptomi mérkőzése

Alexandria, február 8.

A magyar profiligá három élcsapatából: Ferencváros, Újpest, Hungária legjobb játékosából összeállított profikombinált, mely mint Magyarország profiválogatottja fog szerepelni Egyiptomban, tegnap kellett volna első mérkőzését játszsa Alexandria válogatott csapata ellen.

Távirati jelentés most azt hozza hírül, hogy a kedvezőtlen idő miatt a tegnapi meccs elmaradt. Lehetségesnek tartják azonban, hogy a hétfői napon sikerülni fog az elmaradt mérkőzés lebonyolítása.

A magyar csapat összesen öt meccset játszik Egyiptom földjén és hazautazásuk után Budapesten is megkezdődik a hivatalos bajnoki szezon.

Rosszul sikerült Barsi magyar futóbajnok startja New Yorkban

New York, február 8.

Barsi, a kiváló magyar futóbajnok két napos késéssel megérkezett New Yorkba és tegnap már részt is vett az első fedett-pálya versenyen. Ugyálszik a hosszú tengeri utazás kedvezőtlen hatással volt a budapesti bajnokra, akinek első tartalja nem hozta meg a várt sikert.

Barsi a 600 yardos futásban vett részt tegnap, azonban mindössze ötödiknek érkezett a célhoz. Első sikertelen szereplése nagy csalódást keltett, azonban remélik, hogy a további versenyeken ki fogja köszörülni a csorbát.

Ugyanezen a fedett-pálya versenyen Georg Spitz 220 cm-es magasugró eredményt ért el és ezzel új amerikai fedett-pályarekordot állított fel.

Az Újpest

meglepetésszerű vereséget szenvedett a magyar kupában

Budapest, február 8

A tegnapi magyar-kupa mérkőzések szenzációja, hogy az Újpest vereséget szenvedett Tatabánya együttesétől. A többi kupa-meccsen a favorit proficsapatok egyőztek. Eredmény:

Tatabánya—Újpest 2:1 (1:1).

Hungária—Turul 8:0 (1:0).

III. kerület—Bohn SC 5:3.

↓ A magyar építő-csapatbajnokság eredményei. Budapestről jelentik: A magyar vívószövetség rendezésében tegnap folytak le a párbajtőr csapatbajnok-

Minek szedjen On ?
Minek szedessen gyermekeivel ?

Csukomájolajat, ezt az olajas és undorító ízű orvosságot.

ELIXIR PANGADUINE

amely a legfinomabb toknal májkivonatból készül ; kitűnő ízű és emellett a csukomájolaj minden hatékony tulajdonságával rendelkezik, ezenkívül pedig négyszer olyan erős a hatása.

Kapható minden nagyobb gyógyszerüzletben és drogériában.

ságok a BBIE tornacsarnokában. A bajnoki versenyt körmérkőzés-szerűen bonyolították le, a következő egyesületek részvételével: Tiszti VC, MAC, RAC, BEAC és BSE. A döntő küzdelmek a késő esti órákban is folytak és ezek folyamán a MAC és a Tiszti VC versenyzői maradtak veretlenek. A bajnokság sorsa is e között a két csapat között dőlt el.

↓ Az UTE mezei futóversenyének eredményei. Budapestről jelentik: A megyei-sporttelep környékén vasárnap délután mezei futóversenyt rendezett az UTE azon versenyzők részére akik az atlétikai szövetségnél még nincsenek leigazolva. A 23 versenyző közül tizenheten érkeztek célhoz. 1. Siklósi. 2. Fábán. 3. László. A verseny 5 kilométeres távon folyt le.

↓ A Vasas Szelky Ottó emléktornájának eredményei. Budapestről jelentik: A legjobb magyar birkózó gárda részvételével lefolyt verseny eredményei a következők voltak: Légsúlyban győzött Zombory (MAC). Nagyközépsúly: Tunyoghgy (FTC). Kisnehézsúly: dr. Papp (MAC). Nehézsúly: Varga (Beszkárt).

↓ A Magyar Turistaegylet siversenyét 20 cm-es friss havon a Dobogókőn rendezték. A Zsembéri vándordíjért folyó futóverseny férfibajnokságát Győri nyerte, míg a női verseny győztese Alherkovicsné lett.

Carnera, az olasz ökölvívó óriás győzött Berlinben

Berlin, február 8.

Az Amerikában nagy sikereket aratott Carnera a német fővárosban vendégszerrepelt, ahol Gühring német nehézsúlyú bajnok volt az ellenfele. Az érdekes boxmérkőzés sajnálatos körülmény miatt az ötödik menetben végetért. Az ötödik menetben ugyanis Gühring megcsuszott és bokáját kifecskendezte. Emiatt kénytelen volt a küzdelmet feladni.

Ugyanezen alkalommal Szobolevszky magyar bajnok Dübbers német bajnok ellen mérkőzött. A két ellenfél teljesen egyenrangúnak mutatkozott és döntetlen lett volna igazságos. A magyar bajnokot azonban leponozták és hivatalosan vereséget szenvedett.

↓ A bajor válogatott ökölvívók veresége Olaszországban. A bajor válogatott ökölvívócsapat Lombardia válogatott ökölvívóitól 9:7 arányban vereséget szenvedett.

↓ A téli olimpiász legújabb jéghekk eredménye. Lake Placidből jelentik: A legutóbbi jéghekk mérkőzésen Kanada 4:1 (2:0, 2:0, 0:1) arányban legyőzte Németországot.

↓ Siverseny Csikszeredában. Tudóstónk írja: Az utóbbi időben nagy népszerűségnek örvendő sispornak február 14-én nagy eseménye lesz Csikszeredán. Ekkor rendezik meg itt az első siversenyt. A tervezet szerint 13-án 12 km-es távfutást rendeznek s a rákövetkező nap ugróversenyt. Tekintettel arra, hogy az indulás és érkezés a város központjáról lesz, nagy érdeklődés nyilvánul meg a verseny iránt. Itt említjük meg, hogy a CSC jéghekk szaksztyálya minden lehető elkövet, hogy a budapesti BKE csapatával ez idényben mérkőzhessék.

reklámélet

a célzatos reklám gyakorlati módszerét ismerető, dusan illusztrált szakfolyóirat • szerkesztő: Dr. Ogh Sándor • kiadóhatal: Budapest V. bányany ucca 1. sz. előfizetés félévre 270 lej

Jegyezze föl a „Margit-Pensió” címét, ha Bukarestbe utazik.

Olcsó és kitűnő polgári lakást és konyhát kap a főváros központjában Margit-Pensió, Str. Brezoianu No. 8. (Bulev Elisabetin)

Ugyanott olcsó és la ebéd és vacsora menük Abonensek is elfogadják.

Közgazdaság

Állítólag pénzt kap az ipar az államtól

Bukarest, február 8.

A kormány elhatározta, hogy tíz százalékos törleszt abból az adósságból, amely az állam a belföldi iparnak tartozik. A fizetés szempontjából az iparvállalatok egyforma elbírálásban fognak részesülni és nem zárják ki a fizetésből azokat a vállalatokat sem, amelyek az autonóm vasutnak, tehát tulajdonképpen nem magának a kincstárnak szállítottak. Ennek a tíz százaléknak a fizetése állítólag már a napokban megkezdődik, mert a kormány segíteni kíván az iparon, amely kétségtelenül súlyos pénzügyi gondokkal küzd.

Csak azután igaz is legyen.

A mézárókat és henteseket

nem kereskedőknek, hanem iparosoknak kell tekinteni

Temesvár, február 8.

A régi Magyarország területén ősidők óta iparosoknak tekintették a mézárókat és a henteseket, ami természetes is, mert hiszen az ő iparágak is nyers anyagoknak iparcikké való feldolgozásával foglalkoznak. 1884. évi magyar iparörvény a képzéshez kötött iparágak közé sorozta a mézáró és hentesipart, kötelezte ennek tűzőit, a képzéshez kötött iparágak összes terheinek viselésére és felruházva azok jogaival is. Bukarestben azonban ezt a joggyakorlatot eddig nem vették tudomásul. A kezdetleges regáti kisipari viszonyok között ugyanis az ottani mézárókat és henteseket kereskedőknek tekintik, ami különösen a közterhek szempontjából, súlyos sérelem az erdélyi kisiparosokra nézve.

Az ügyben 3694-1952. szám alatt megküldött átiratában az iparügyi minisztérium kedvező döntést hozott. A fenti átiratban értesítette ugyanis a temesvári ipartestületet, hogy az erdélyi és bánági kisiparosokra nézve az 1884. évi XVII. tc. érvényes, mert a mézárók és hentesek nem kereskedők, hanem iparosok, akik így az iparkamaráknál eszközölendő cégbejegyzésre sem kötelezhetők.

Ajánlatos, hogy a temesvári példára a többi ipartestület is intézzon az ügyben az iparügyi minisztériumhoz megkeresést, hogy az átirat birtokában más helységek husiparosai is igénybe vehessék az új minősítésnek különösen az adókirívások enyhítése szempontjából előnyös kedvezményét.

A gyáriparosok és az új ipartörvény

Bukarest, február 8.

Tegnap este népes választmányi ülést tartott a gyáriparosok országos szövetsége, hogy a parlamenthez beterjesztésre készen álló új egyesített ipartörvény javaslatát megvitassa. Amint ismertettük, már az új ipartörvény egyesíti az érvényben levő ipartörvényt a nemzeti ipartámogatásáról szóló törvénnyel és az állami kontroll az ipar fölött annyira viszi, hogy már az alapítás pillanatában is megköti a szabad ipart.

Az ülésen Budeanu iparügyi államtitkár is részt vett, aki kifejtette, hogy a javaslatban kifejezésre jutó állami intervencionizmus nem az ipar ellen, ellenkezőleg, az ipar érdekében történik. Az ipar, amely évi két milliárd lej egyenesadót és nyolc milliárd lej költséges más adót juttat az államnak, olyan fontos gazdasági rétege az országnak, hogy a nagyobb állami felügyelettel és irányítással nem lehet eltekinteni. Az új javaslat a legteljesebb ipari protekcionizmust valósítja meg, nem lehet tehát azt kívánni, hogy az állam mindent megadjon az iparnak, anélkül, hogy az ipart ellenőrizni is joga volna!

Az államtitkár expozéjához több hozzászólás történt és a javaslat egyes rendelkezéseinek megváltoztatására tettek javaslatokat.

Az ülés bezárása előtt Busila elnök felhívja az államtitkár figyelmét arra, hogy a CFR most készülő vasúti tarifájában, ahelyett, hogy az iparcikké szállítási díját leszállítaná, azoknak felemelésére készül.

MEGINTE ELFOGJÁK HALASZTANI A KONVERZIÓT

Hat vagy kilenc hónapos moratóriumot kapnak a mezőgazdasági adósságok

Február 15-én lejár az agráradósságok végrehajtásának felfüggesztéséről szóló törvény érvénye

Bukarest, február 8.

Február 15-én megszűnik annak a parlament által decemberben megszavazott törvénynek hatálya, amellyel felfüggesztették az agráradósságokból származó követelések végrehajtását. Ezt a törvényt decemberben azzal az intencióval szavazta meg a parlament, hogy átmeneti időt teremtsen a konverziós törvény megszavazásáig és életbeléptetéséig.

A konverziós javaslat elkészült ugyan, azonban olyan politikai viharokat kavart maga körül, hogy abból aligha lesz törvény a hó közepéig. Eltekintve ettől, ha a javaslat át is menne addig a szokásos formalitásokon és ha a parlament meg is szavazná azt, még mindig idő kell ahhoz, hogy a konverziót megfelelően előkészítsék s így az agráradósságok végrehajtásának felfüggesztéséről szóló törvény hatályát mindenképpen meg kell hosszabbítani.

Parlamenti körökben mozgalom indult, hogy a kormány terjesszen be egy szakaszos törvényjavaslatot, amellyel az agráradósságok végrehajtásának felfüggesztéséről szóló törvény érvényét kilenc hónappal meghosszabbítsák s erre az időre a mezőgazdasági adósságok moratóriumot élvezzenek. A kilenc hónapos moratórium lehetővé tenné azt, hogy a konverziós javaslatot minden oldalról megvitassák és hogy a konverzióval kapcsolatos technikai szerkezetet rendesen kiépítsék.

Ebben a pillanatban nem lehet még tudni, hogy a kormány milyen állásponton helyezkedik a kilenc hónapos mezőgazdasági moratórium kérdésében. Hírek szerint a kormány nem idegenkedik ettől a gondolatától, mert maga is belátja, hogy nem lehet az országra nézve rendkívüli fontossággal bíró konverziót hebehurgán megcsinálni, azonban a moratóriumot nem kilenc, hanem csak hat hónapra tervezi.

Minisztertanácsi jegyzőkönyvvel:

Megszüntették a gabona-prémiumot

A kenyérbélyegrendszer továbbra is fennmaradt - Mi lesz a még kifizetésre váró 250-300 millió lej buza és liszt-prémiumokkal?

Bukarest, február 8.

A kormány minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján tegnap megszüntette a nyár folyamán életbeléptetett vagononkénti tízezer lejes buza- és lisztprémiumot, amelyet annakidején azért léptettek életbe, hogy az ország buzafeleslegét el lehessen helyezni a külföldi piacokon. A minisztertanácsi jegyzőkönyv a prémium megszüntetésével egyidejűleg nem szünteti meg a kenyérbélyegrendszert, amelyet tudvalevőleg azért vezettek be, hogy ennek bevételeiből fedezzék a kifizetésre kerülő prémiumokat.

Amint legutóbb megírtuk, a kincstár még közel 300 millió lejfel tartozik ki nem fizetett prémiumok címén, amit főleg azért nem tudott a pénzügyi kormány kiegyenlíteni, mert kenyérbélyegből megközelítőleg sem folytak be olyan összegek, amelyek az eddig már kifizetett

több száz millió lejt, valamint a még hátralékos prémiumokat fedezhetné volna.

Hogy mennyi ideig marad még érvényben a kenyérbélyeg, azt egyelőre nem lehet tudni.

Gabonaexportőrök körében a prémium megszüntetésével kapcsolatosan az a vélemény, hogy ennek ebben a pillanatban nincsen nagyobb gyakorlati jelentősége, mert a felesleges buza már kiment az országból s ami még exportra vár, az nem olyan jelentős kvantum. Nyitva marad természetesen a kérdés, hogyan fog alakulni az őszi buzaexport a prémium nélkül, de hát ez függ a világpiaci helyzettől. Számolnak azzal, hogy ha a prémiumra szükség lesz, úgy a kormány annak idején újra életbe fogja léptetni. Nyitott kérdés még, hogy azok az exportőrök, akiknek prémium követelésük van, meg fogják-e kapni és mikor, ezeket a követeléseket?

Országos akció a kézműipari kamarák megvalósítása érdekében

Temesvár, február 8.

Az aradi és temesvári iparkamara néhány hónappal ezelőtt mozgalmat indított az ipartestületek megszüntetése érdekében. A két iparkamara adminisztratív vezetői úgy képzelték, hogy az ipartestületek kormányintézkedésre szépen haljanak meg, ingó és ingatlan vagyonukat adják az iparos jóléti intézményeknek, iparos tagjaikat pedig az egyedül üdvözítő iparkamaráknak. A két iparkamara terve megbukott. Az iparosság félt a magas kamarai illetékektől és az volt az álláspontja, hogy azonos intézmény nem képviselheti elég hathatósan a nagyipar, kereskedelem és a kisipar sokszor ellentétes érdekeit. A bukácson kívül ellenakciót is szült a két iparkamara akciója. Ez az ellenakció külön kézműipari kamarák lobogója alatt indult meg.

A külön kézműipari kamarák alakításának tervét a temesvári ipartestület és az ugyanitt székelő ipari szindikátus néhány hónappal ezelőtt vetette föl. Az akkor megindult mozgalom gyors sikert aratott. Mult év október

25-én egy Temesváron megtartott iparos nagygyűlésen a Bánág valamennyi kis ipartestületének csatlakozási joggal felruházott delegátusai elfogadták a tervet és egyhangúlag a külön kézműipari kamarák megalakítása mellett foglaltak állást.

De mi is tulajdonképpen a kézműipari kamara? A temesvári mozgalom irányítóinak álláspontja szerint csak részben új intézmény, mert felállításának technikai megoldása nem jelent sem a kormányra, sem az iparosságra külön terheket. Az egyes megyeszékhelyek évtizedek óta működő ipartestületei alakulnának ugyanis át megfelelő kormányintézkedés alapján kézműipari kamarákká. Ezeknek a kézműipari kamaráknak minden, a megyében működő iparos tagja volna, természetesen az iparkamarai illetékeknek jóval alacsonyabb census szerint. A megye területén működő többi ipartestület a kézműipari kamarák megalakulása után sem vesztenék el talajukat, sőt megerősödnek az új intézmény nagyobb helyzeti energiája révén. A külön kisipari kamarák tehát a kereskedelmi és iparkamaráknál jelentősen olcsóbb, a kisiparosság teherbíró képességéhez mért tarifájukkal, hathatósabb szolgáltatásokat tudnak tenni az általuk képviselt gazdasági rétegnek.

Ezzel szemben kétségtelen, hogy az iparosság, ha a kereskedelmi és iparkamarák égisze alá kerülne, annak is ki volna téve, hogy keserves tagsági pénzei árán a gyáripar és a kereskedelmet védő akciók pénzkészletének gyarapítására kényszerítenék.

A külön kézműipari kamarák érdekében indított temesvári mozgalom ma már országos jellegűnek tekinthető. E hó folyamán ül ugyanis össze Kolozsváron a miniszteri rendeletre alakult és Vițiu Joan, Nagyenyeden székelő ipari vezérfelügyelő elnöksége alatt működő ipartestületi tanács, amely első sorban a kézműipari kamarák ügyében foglal állást. A döntés előre láthatólag kedvező lesz, ami igen nagy jelentőségű, mert az ipartestületi tanácsnak a temesvári, brassói, nagyváradi, nagyszebeni, aradi és kolozsvári ipartestületek elnökei a tagjai, akik így Erdély és a Bánág összes iparosságának többsége nevében joggal foglalhatnak állást. Fokozza a kedvező kilátásokat, hogy Vasilescu Karpen ipartügyi miniszter, aki előtt egy Veterány Viktor dr. temesvári ipartestületi ügyész vezetésével felvonult küldöttség ismertette a tervet, azt igen szívesen fogadta és kilátást nyújtott rá, hogy a külön kézműipari kamarák érdekében folyó országos mozgalom a szakminisztérium részéről is kedvező fogadtatásra talál. Történetek már bizonyos intézkedések az új kamarákról készített törvénytervezet megszövegezése ügyében is.

A kézműipari kamarák hatásköréről és működési programjáról Veterány dr., aki a mozgalom megindítójának tekinthető, részletes tervezetet dolgozott ki. A tervezet szerint a külön kézműipari kamarák a rájuk váró hatósági feladatok elvégzésén kívül tanácsadó szerv szerepét töltötenek be, iparos érdekű törvények előkészítése ügyében; a kormány és az iparosság között összekötő szolgálatot végeznek a tanonckérdés, a képzéshez kötött iparágak gyakorlatának korlátozása, a kontárkérdés, az adóügy és más fontos iparos problémák ügyében, valamint a kisipar két legégetőbb problémájának, a kisipari hitelnek és a közszállítások kisiparosokkal való ellátásának előnyös megoldása körül is.

170 ezer vagon kukorica vár exportra

Bukarest, február 8.

Félhivatalos jelentések szerint Romániának még mintegy 170.000 vagon kukoricafölöslege van, amelyet külföldi piacokon kellene elhelyezni. Ennek a kvantumnak az elhelyezése azonban meglehetősen nehézségekbe ütközik, mert egyrészt az árak nagyon nyomottak, másfelől pedig Ausztria, Csehszlovákia, Németország, Dánia a bevitelt minimálisra szorították. Gabonakörök remélik, hogy a tavaszi hónapok folyamán annyira változik a helyzet, hogy a fölösleg elhelyezése lehetővé válhik.

Másfélmillió dolláros kölcsön ügyében tárgyal a Resicza igazgatósága. Resicai tudósítónk jelenti: a Resica-Művek igazgatósága nagyjelentőségű kölcsön felvétele érdekében kezdett tárgyalásokat a vele szoros érdekelttségben álló volt Osztrák-Magyar Államvasut-lársággal. A Resicza által felveendő kölcsön összege másfélmillió dollár, melyet a kölcsöntárgyalások sikeres befejezése esetén a Resicza pangó üzemeinek felendítésére szándékszik fordítani. Az egész Bánágra kiható nagyjelentőségű kölcsöntárgyalások kimenetele elé illetékes körökben jóreménységgel tekintenek.

★

Uj téli piaci árak a Bánágban. Oravicabányai tudósítónk jelenti: A Bánágban a hus, liszt, gabona és élelmiszerek piaci ára az általános árviszonyoknak megfelelően a következőképpen alakult ki. Gabonaművek: buza 220, kukorica 200, árpa 200, zab 250 lej métermázsánként. A gabonáknak megfelelően az új lisztárak a következők: finom fehér nullás liszt 7, fehérliszt 6, fehér kenyérliszt 5, barna kenyérliszt 4,50, kukoricaliszt 3,50, korpa 2,50 lej kilogrammonkénti eladásban kicsinybeni forgalomban. Élő-állatok: szavas marha élőszuliban: 8-12, borjú 12-14, sertés 14-17 lej kilogrammonként élőszuliban, pecsenyének való malac darabja nagyság szerint 50-100 lejig. Hus-árak: marhahús egységében 12, borjúhús első osztályú 20, másodosztályú 16, sertéshús egységes árban 24, zsir 30, főtt sonka 100 lej kilogrammonként a hus-székekben. Nyers állatok: szarvasmarhabőr 16-18 lej kilogrammonként, nyers birkabőr darabonként 50-60, nyers borjúbőr darabonként 140-170 lej. Piaci élelmiszerek: árak: krumpli 4, hagyma 5, száraz bab 6 lej kilogrammonként, zöldség kötege 1-2 lej. Szárnyasok: csirke rántani való 24-25 lej, tyúk pecsenyének való 40-60 lej, kacska 40-60 lej párja. Tejtermékek: tej literje fölül 2, tejjel literje 50, vaj 50-100, tehéntúró 8-12 lej kilogrammonként. Tojás 7 drb. 10 lej.

Szerkesztői üzenetek

D. I. Super extra elemgyár nem létezik, de a Dura, Temesvár, Str. Buziasului, a Galvani, Temesvár, a Leonida et Co. București, Calea Victoriei 153., a Lux, Craiova, Str. Unirii gyárának olyan műveket, melyek iránt érdeklődik.

Szamospölgyi előfizető. A birság első alkalommal 500-1000 lej szokott lenni. A rendőrség.

F. A., 411513. sz. előfizető. Az illeték 500 lej készpénz és 132 lej bélyeg. Állampolgársági bizonyítvány és az egészségügyi tanács bizonyítványa.

O. I. A szociális nővérek bukaresti címe: Str. Baratiei 25.

Cugir. Tényleg megszavazott törvény. A hivatalos lap illető számaért tessék válaszbélyeg levélben a Monitorul Oficialhoz (Imprimeriile Statului Monitorul Oficial) Bukarestbe, Bul. Elisabeta 29. fordulni.

052401. sz. előfizető. B. Megkezdte. Február 9-én.

Iskolák Egyesülétek

— DALOS UNNEPÉLY ZERNESTEN. A zernesti református dalkör folyó hó 9-én, „Hushagyó-kedden” este 8 órai kezdettel a szász iskola termeiben rendezi szokásos dal-estélyét. E táncal egybekötött dalos ünnepély rendezősege mindent elkövetett, hogy vendége a legegyszerűbb, a legolcsóbb kiadások mellett is a legjobban szórakozhassanak. Minden dalt kedvelő, szívesen várt vendége a rendezőségnek.

— MODERN MAGYAR SZÍNÉSZKÉPZŐTANFOLYAM BUKARESTBEN. A „Studio Pan” ingyenes, magyar nyelvű színészképző tanfolyamot nyit. A tanfolyam a modern színjátszásnak megfelelően, az összezs új művészeti ágakat felöleli, u. m.: szavalás, ének, biomechanika, (tánc-torna), maszkírozás, díszlet- és kosztümtervezés, kisértőzene-komponálás, kép- és film-montírozás, dramaturgia, rendezés, stb. A Studio Ligeti József, a berlini Piscator-színház volt segédrendezőjének vezetésével áll. A tanfolyam azért teljesen ingyenes, mert a Studio ily módon kíván lehetőséget nyújtani az új művészetekkel megismerkedni óhajtoknak. Részletes felvilágosítás a „Minerva” magyar kölcsönkönyvtárban, Calea Victoriei 50. (Pasagiul Imobiliare) kapható.

— NÉMET NYELVKURZUSOK. A B. L. által is bejelentett kurzusok (1-4 elemi osztály tananyaga) kezdetét elhalasztották február 15-ére, jelenkezni fenti keletet: Ev. elemi iskola, Brassó, Árvaház-utca 45. (e)

— A tordai „Magyar Iparossegylet” ismeretterjesztő előadásai. Tudósítónk jelenti: A tordai „Magyar Iparossegylet”, áthátva az iparoság nevelése és továbbképzése kérdésének nagy jelentőségétől s fontosságától, ezen a télen otthonában ismeretterjesztő előadások rendezését kezdte meg, amelyek hétről-hétre a magyar iparostársadalom nagyfokú érdekldése mellett és a város legkiválóbb előadóinak közreműködésével folynak le.

Külföldi humor

A BEOSZTÓ EMBER

— Hogyan osztod be a jövedelmedet?
— 30 százaléka megy lakásra, 30 ruházókásra, 40 étkezésre és 20 százalék szórakozásra.
— De hiszen ez 120 százalék.
— Sajnos, igen!

(Nottingham Post.)

★

TAKARÉKOS VILAG

— Hová lettek ennek a kitömött leopárdnak a foltjai?
— Tudod, már nagyon piszkos volt, hát kifordítottam a bőrt.

(Passing Show.)

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidalainak kiadása és elosztása a következők által történik:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 40, félre 82, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség: Hunyad- és Alsófahérvár nagy részére Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17 (Balogh Géza).
MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kónai János. — Dév: Str. S. Barnabiu 10. (Oszán Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dabariu 7. volt Timár-utca (Neumann Ignác).
Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Bararia 1. Sörház-ú. — Nagyzebeni Str. I. turnulni 13. Szigetváry László. — Szatmár: Csokonai-ú. 10. Váradi József. — Ujvárhely magyar és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-ú. 31. (Varró Elek). — Szilágy: Str. I. Isperia Árpád.
Tordai: Str. Reale Ferdinand 25 (Dánes József).

Központi szervezők: pénzügyi és jogügyi igazgató Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifák a készletben szolgálnak.

A. I.-né. Zsidó vallás.

Állomástörök. A Marianum Kolozsvár.

Cs. I., Marosheviz. Magyar átutazási vizum 610 lej, osztrák átutazási 470, német 810, belga tartózkodási vizum 450 lej. Kérvenyt adjon be az illető konzulátushoz, (tanulmány, vagy más súlyos ok); indokolt esetben a felét vagy egy részét elengedik.

G. F. Tudomásunk szerint a hadirokkantnak nem kell pótdót fizetnie. — A kérezt szer voltaképp méreg és károsan hat a szívre, de kis adagnál ez a hatás nem érvényesül.

082830. sz. előfizető. B. leveléből nem tűnik ki világosan, egyszerű bormérése van-e zárt palackokkal, vagy vendéglője, az előbbi esetben az ügy nem tartozik a tanács elé, hanem a pénzügyminisztériumtól kell kérni az engedélyt. Egy törvény van a házaló kereskedésről, de úgy tudjuk, hogy csak a városokra nézve szabályozza a kérdést, a falvakra nézve nem, s így ott nem tilalmas.

Oradea. Az a cikk, melyre hivatkozik, nem jelent meg a B. L. január 30-iki számában, s így érdemileg nem intézhetjük el erre vonatkozó kívánságát. A másik ügyben, sajnos, az a válasz, hogy ha nem tud tovább fizetni, a csod megkérhető, s ez alól az ideiglenes kon-

verziós törvény segítségével nem menekülhet.

Jancsi, 1905. Ahhoz, hogy iparendélyt kapjon, szükséges: 1. Bizonyítvány, munkakönyv arról, hogy legalább két évig, mint segéd dolgozott. 2. Állampolgársági bizonyítvány. 3. 500 lejnek befizetése a Casa de Cercuához. 4. 100 lej befizetése az iparkamarához avizért. Ajánlv, póstan is beküldheti. Ha Ön román állampolgár, az esküvőt zavarlatlanul megtarthatják. Sorsjegyei nem nyertek. Ha beküldte kérvényét a kamarának, értesítsen bennünket, s utána nézünk az ügyének.

SORSJEGYEKRŐL

H. F., Gyulafehérvár. Tessék pontosan közölni a sorsjegyek nevét is és, hogy mennyit fizetett eddig. Tisztán számokból sem értéket, sem eredményt nem lehet megállapítani. — G. R., P. Zs., R. M., 021508. sz. előfizető, W. b., H. G., N. Attila, Cz. L. Udvarhely, Sz. K., Szinája. Sorsjegyeik nem nyertek. Sz. K. Osztrák vöröskereszt sorsjegyét 20 koronával kihúzták, de ez nem érték. K. Ödön, Arad. Nem nyert. Különben jó sorsjegy. — Sz. Gy. Zsidó-kórház sorsjegye (83854) 200 lej nyert. A töb-

biek semmit. — I. L., 021006. sz. előfizető, 480973. sz. előfizető, 051901. sz. előfizető. Sorsjegyeik nem nyertek. V. B., I.-Ku., W. S. Diosa. Osztrák sorsjegyét 200 koronával kihúzták, de nincs értéke. A másik nem nyert. B. I., Szerencse, Egy előfizető, K. Margit. Nem nyertek. S. A., Marosvásárhely. Olasz vöröskeresztjét 35 lírával kihúzták. A többi nem nyert. Vidéki nyugdíjas. Olasz vöröskeresztjét 35 lírával kihúzták. — K-t. Nem nyert. — Jegyző, Nagykároly. A 4594-21. sz. olasz vöröskeresztje 41 lírát nyert. V. M. Nem nyert. K-er, Brassó. A 97945. és 97944. sz. zsidókórház sorsjegyei egyenként 200 lej nyertek. A többi nem nyert.

Allami sorsjáték. Még bizonyosat nem lehet tudni; egyelőre a medve bőren veszekszemek a provizióvadászok. A pénzügyminisztériumban és a monopol direktiojánál kell érdeklődni.

Az összes bel- és külföldi sorsjegynyeménységjegyzéket állandóan figyelemmel kíséri és kíváncsi felvilágosítást nyújt a B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénztár R. T. Berettyószéplak. (Suplacul de Bărcău, jud. Bihor.)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzéri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vételeladás

Egy udvaron 2 emeletes ház — betétkönyv ellenében is — 8 napon belül eladó. Brassó, Kőbánya-ucca 19. 16810

Házak és felkek

valamint minden egyéb ingatlan gyors adás-vevését előnnyesen lebonyolítja a Kapu-utca 52. szám alatt uonnan megnyitott brassói közvetítési iroda

V. W. Dressnandt & Co.

Autót, csukottat, mely keveset futott, keresünk vételre. Friedrich Testvérek Temesvár. 16814

GYÜMÖLCSVADCEMETÉK: Doucin, Prunus avium sylvestris, St. Julien, birs stb. Erdészeti fák, lomb- és tűlevelűek magcsemetéi, továbbá ribizske, pöszméte, málna. Olcsó gyümölcsfaakció. Prima fák! — Kolauch Károly faiskolagazdasága, Szeged. 16750

Bukaresti gazdasági elfoglaltság miatt — garancia mell — azonnalra bérbe adunk MELEGAGYKERTESZETET, MET és baromfifarmomat, felszereléssel, állatállománnyal. Künnle, Sft. Gheorghe. 16755

Egy udvaron 2 emeletes ház — betétkönyv ellenében is — 8 napon belül eladó. Brassó, Kőbánya-ucca 19. 16810

Veszek kisebb HAZAT azonnali készpénz ellenében. Ajánlatok „Saxonia” hirdetés irodába, Brassó. 16820

Ebédlobutor, diván, villanyluster, konyhaasztal, stb. eladó. Brassó, Uj-ucca 11. az emeleten. Megtekinthető délelőtt. 16818

Most alkalmi árak!

WESTEMEAN-nál BRASSO

Allás nyer

Leányok kézimunka előnyomtatásához felvételeinek, esetleg aki már jártas e munkában. Haasz, Bukarest, Str. Triumfului No. 4. em. I. 16821

Felveszek 2 jóházból való, jó iskolai képzettségű gyakorlatnokot. Viktor Butyka, Brassó, Buzasor 8. 16795

Megbízható, jól főzni tudó MINDENES azonnalra KERES. TETIK. Brassó, Kiss-ú. 12. bejárat Kut-uccából). 16819

KAUCIÓKÉPES VENDEGLŐS keresetlik. Brassó, Kapu-ú. 55. II. em. 16811

Lakás

Földszinten különbejáratú utcai butorozott szoba kial. Brassó, Kórház-ucca 26. 16764

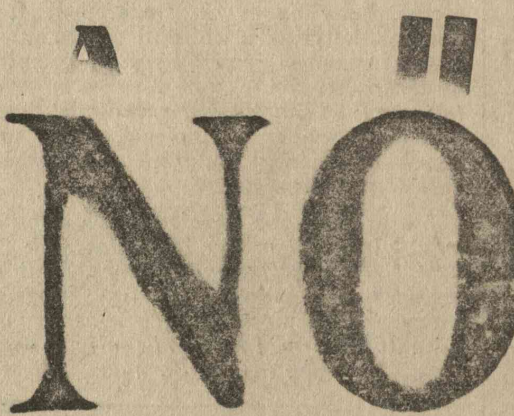
Allást keres

Könyv- és papírkereskedő segéd állást keres. Cim: Radó László, Turda. 16800

Vegyes

Fuchs fogorvos (20 évi párisi praxissal), Bukarest, BEREZ 35. Díjtalan kezelés, foghuzás. 16380

A HAZICUKRASZAT KÉZIKÖNYVE. Krbeke kítő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb téstákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyeddannyi költséggel. Ara kemény felvászonkötésben 50 lej.

Tanulmányok a nő testéről, nemi életéről, erotikájáról

Írta: BAUER A. BERNHARD orvostanár, egészségügyi főtanácsos
Két hatalmas kötet 880 oldal!

Ezt a világhírű nagyjértékű művet termelési áron alul tudjuk az olvasóknak biztosítani. RÖVID KIVONAT A TARTALOMBÓL: Az er és középkor. — A Talmud. — Az erőben levő lány. — A felvilágosítás. — Az erett fiatal leány. — A völegény. — A fiatal feleség. — Az erett nő. — Az öregező nő. — Az aggszüz. — Veszedelmes kor a nő és a férfi életében. — A nemi tudományról általában. — A nő nemi élete. — A nemi ösztön nevelés. — Tánc és erotika. — Sport és erotika. — Célszerű és szerelmi házasság. — A vadházasság és álházasság. — A szabad szerelem. — A vig özevgy. — Szabadság és házasság. — A kannibalizmus. — A prostitúció. — A bukott leány. — A párisi nő erkölcsi romlása. — A barátnő. — A nemi betegségek. — A nő, mint győztes. — Polygamia. — Fetisizmus. — Szerlem és bűn. — Házasságtörés. — Kettős öngyilkosság. — Miért tűri a nő a rabszolgaságot? — A démoni nő. — A megcsalt nő. — A féltékenységszenvedése. — Özevgyek elégetése Indiában. — Ipsarszerű prostitúció, stb. stb.

880 nagy oldal a két kötet és az ára csak 400 lej az eddigi 1200 lej helyett

Az ECONÓMIA tagjai, valamint hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják.

Brassói Lapok Könyvosztálya